oštnina plačana v gotovini **Leto LV.** V Ljubljani, v petek, dne 6. maja 1927 **Št. 101.** Posamezna številka 2 Din

Naročnina
)nevna izdaja
za državo SHS
nesečno 20 Din
ollelno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
nesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
laviji 80 Din, za
nozemstvo 100 D

SLOVENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stolp. petit-vrsta
mali oglasi po 1·50
in 2 D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po Din 2·50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravništva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349
za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Protiverska obznana

Framasonstvo triumfira, ker je večina zakonodajnega odbora belgrajske skupščine rejela kancelparagraf in ni čuda, če ga utro«, ki je prvi glasnik framasonstva v drvi SHS, pozdravlja kot »svitanje novega dne-, kojega dragocene posledice se danes še dajo pregledati«. Framasonstvo je doseglo naši državi uspeh, ki ga sme z zadovoljom zapisati v anale svojega antikrščanskerovarenja.

Če postane sklep zakonodajnega odbora kon, potem je jasno, da dobimo z njim zan izjemnega značaja podobno kakor je n. zakon o zaščiti države. Kajti oba ta zana sta glede kvalifikacije po njih prepodanega dejanja tako nejasna, da naravnost ivata k najsamovoljnejšemu tolmačenju in ostavljata obtoženca nevarnosti obsodbe či- po subjektivnem pojmovanju sodnika. ncelparagraf pa je še celo bolj izjemen nego antikomunistična obznana, ker zadeva samo stan v državi, duhovski, oziroma mu naa za »zlorabo oblasti« kazen, ki daleko prea ono, ki n. pr. zadene civilnega uradnika, o vzame podkupnino. Prav radi tega se je zakon, kjerkoli se je predlagal ali sprejel, atral za kulturnobojen, naperjen proti svodi vere in Cerkve ter proti njenim organom, se je povsod po prenehanju borbe med rkvijo in državo pustil pasti, tako da ga nona moderna država ne pozna več ali ga ij ne izvaja.

Prvič priznava danes vsaka kulturna drva izvzemši Rusijo in Mehiko popolno svodo cerkve v njenem delokrogu in tudi naša ava jo slovesno proglašuje. Izvrševanje duvniške službe je stvar, ki podleži zgolj vodu in nadzorstvu cerkve, ker je to bistvena kcija cerkve, brez katere je vsako njeno lovanje nemogoče. Podvreči to funkcijo boi več bodisi menj obsežnemu nadzoru svetoblasti se pravi okrnjevati svobodo cerkve n, kjer je najbolj potrebna, pomeni zato aktično najgloblji poseg v to svobodo, v incipu pa to svobodo sploh negira. Zato ša ustava, ki z drugo določbo podrejuje slubnike cerkve v izvrševanju njihove dušnostirske službe posvetni oblasti, s tem, da jo ejuje po njenih vidikih, sama sebi nasproe. Ta ustava krši sama sebe, zakonodajni sek pa je s svojimi kazenskimi določili akcioniral tudi praktično kršenje načela o obodi cerkve, ki se v ustavi izpoveduje kot neljno načelo! Preko tega ne pride nobena masonska rabulistika!

Protiverski in proticerkveni namen zana se spozna najbolj na njegovi stilizaciji. ij se pravi zlorabljati duhovno oblast v ankarske svrhe? In kaj naj pomeni, da je hovnik podvržen kazenskemu določilu o rabi svoje oblasti ne samo v cerkvi in v ojih spisih, nego tudi »sicer pri izvrševa- svoje službe«? In zakaj noben drug člok v državi za tako dejanje ni kaznjiv? Ali amo določbe proti ministru, velikemu žunu, uradniku sploh, ki bi se svoje oblasti služeval v to, da n. pr. pospešuje radikalno demokratsko stranko? In kdaj se duvska oblast v strankarske namene zlorab-? Ali se duhovska oblast zlorablja, ako šni pastir svari pred čitanjem protiverske- časopisja, kar je ravno po svojem duhovm poklicu dolžan? Ali se duhovska oblast rablja, ako duhovnik vernikom tolmači, da eše proti svoji vesti, če volijo ali kakorkoli dpirajo stranke, ki imajo v svojem program brezversko šolo, ko pa je to njegova najetejša dolžnost? Ali izrablja svojo duhovsko last, če graja protiverske in krivične zako-, ko pa je ravno v to poklican? Ali ga bo ndar ovadil, če bo bičal kapitalizem, ki ima nes v oblasti državo? Gotovo — saj je kaalizem tudi stranka in sicer najmočnejša v žavi, vsak duhovnik pa krščanski socialist po načelih, ker drugega biti ne more. Da-li hovnik zlorablja svojo duhovsko oblast, če ani papeža, ki ga framasonske stranke ali ihovo časopisje napada? Ali bodo duhovka kaznovali, če se bo izrekel zoper civilni kon ali laizacijo šole? Če bo sploh govoril javnih zadevah kot dušni pastir in slabo litiko, ki nasprotuje veri in morali, grajal? končno ne bo varen niti izven cerkve, ker sodnik lahko smatral, da je duhovnik pood duhovnik, torej vrši svoje dušeskrbno anje povsod, kjerkoli nastopi, zasebno ali vno. Potemtakem mu bo prepovedano vsapolitično udejstvovanje sploh, bo torej orom svoboščine, ki jo ima vsak drug državn. In to duhovnik, ki ima največ stika z nimi zadevami, ker so le-te tudi podvržene oralnim zakonom in krščanskemu nravoslovju in so neobhoden pogoj, da se more zasebno življenje vsakega poedinca svobodno razvijati pod zaščito pravičnih in moralnih zakonov. Ali je brez pravične socialne zakonodaje mogoče človeka dostojno materijalno in moralno življenje? Ali more uspevati nravstveno solidna družina pod bračnim zakonom kakor velja n. pr. v sovjetski Rusiji? Ali more vzrasti nravstveno krepak rod pod nemoralo pospešujočimi ali brezbrižnimi in laksnimi šolskimi zakoni? Ali pa če bi se duhovnik v državi, ki zanemarja socialno skrbstvo, zavzel za zatirane in reveže, ali bi ga ne mogel režim obsoditi, češ, da hujska zoper »obstoječi red«? Zakon je tak, da z lahkoto zadene vsako dušnopastirsko delovanje, ki bi slučajno ne bilo všeč temu ali onemu režimu, posebno pa framasonskemu, ki je protikrščansk in proticerkven po svojem bistvu in programu. In najbolj izjemna pa je določba, ki bo duhovniku onemogočala verske enunciacije v tiskani besedi, če ne bodo prijale tej ali oni vladi ali stranki. Da je to naperjeno v prvi vrsti proti škofom, je jasno.

Tako ta zakon ne bo ščitil, kakor pravi »Jutro«, države in državljanov pred »verskim nemirom«, pred cerkvijo, ki države ne ogroža, ampak varuje njene moralne temelje — pač pa bo ščitil vsako stranko in strančico, vsakega sovražnika vere in Cerkve ter krščanskega moralnega in družabnega reda, da bo mogel neovirano propagirati svoje nazore, ne da bi imel dušni pastir pravice tako delovanje vsaj grajati in vernike nanj opozarjati ter svariti. Kdo ogroža državo bolj nego tisti, ki si da izglasovati privilegij, da sme delati zoper vero in njena načela zasebnega in javnega življenja s tem, da se onemogoča ena najvažnejših funkcij duhovne oblasti, ki obstoja v poudarjanju in zabičevanju teh načel? Ako tega ne sme, ako se ji vzame pravica poslužiti se tega svojega čisto moralnega in duhovnega sredstva, potem preidejo moralne duhovne funkcije sploh na policijo, najvažnejša in najbolj poklicana ter tudi najučinkovitejša duhovna moralna avtoriteta v državi je obsojena na molk in posledica tega ne more biti druga, kakor da se na ta način posredno omaje vsaka duhovna avtoriteta sploh in tako pospešuje revolucija ter anarhija, največji in najjačji element reda pa preganja.

Saj pa je to tudi namen framasonstva, ki mu je glavni cilj zrevolucioniranje in strmoglavljenje krščanskega družabnega reda, pomehikanjenje Evrope, ki je središče krščanstva. Da se ti poizkusi obnavljajo danes baš v naši državi, je skrajno žalostno dejstvo. Namesto miru s Cerkvijo, verske svobode in enakopravnosti se išče boj, ubija svoboda in ustvarjajo izjemni zakoni in položaji. In to baš v času, ko je najbolj treba edinosti, soglasja in vpoštevanja vseh sil. Da-li se zavedajo oni, ki so ta zakonski načrt izglasovali, **kakšno protidržavno delo da s tem opravljajo?** Da slabijo državo v izredno resnem momentu, ko proglašajo boj proti največji duhovni sili v državi? Da delajo s tem usluge našim največjim neprijateljem, ki nas bodo proglasili za kulturnobojno deželo, kjer se preganja Cerkev in vera ter šikanirajo njeni organi? Torej za nekulturno deželo.

Priprave na volitve.

AKCIJA PROTI SVETOZARU PRIBIČEVIČU.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Na povabilo predsednika vlade Velje Vukičeviča in Voje Marinkoviča se še vedno zbirajo vsakodnevno v Belgradu najrazličnejši, večinoma tudi propadli politiki, s katerimi se posvetujeta o današnjem političnem položaju. Iz njihovih krogov izvemo, da se oni odločno pripravljajo na volitve in obenem, da si delijo kandidature v posameznih okrožjih. Zanimivo je omeniti med ostalim to, da je sinoči prispel v Belgrad bivši hrvatski ban in Pribičevičev tovariš, ki ga je pa pozneje zapustil, dr. Medakovič. Nekateri krogi smatrajo, da je Medakovič poklican zato, da v sporazumu s predsednikom vlade in drugimi predstavniki režima organizira akcijo proti Svetozarju Pribičeviču v vseh prečanskih srbohrvaških krajih. Sploh se smatra, da je današnji režim predvsem naperjen proti politiki samostojnih demokratov, ki radi tega na drugi strani, predvsem preko svojih slovenskih eksponentov, poskušajo sebe reševati.

DR. BENEŠ ODSTOPI?

v **Praga**, 5. maja. (Izv.) V političnih krogih se misli, da bo dr. Beneš po izvolitvi Masaryka za predsednika Češkoslovaške republike odstopil.

Na potu k mirni poravnavi z Italijo.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Po kraljevem odhodu so vladni krogi razširili vesti, da naj se kraljev odhod tolmači kot znak, da je položaj vlade učvrščen in da je naš zunanjepolitični položaj tak, da se vladar lahko oddalji iz prestolice države, Glede vladnega položaja in njene čvrstoče so imeli že dosedaj priliko večkrat povedati svoje stališče. Karakterizacija vlade je taka, da se s parlamentarnega stališča o tem sploh ne more razpravljati. Kar se pa tiče zunanjepolitične situacije, se gotovo zdi, da je prišlo do precejšne pomiritve posebno v italijansko-jugoslovanskem konfliktu in da se bližamo mirni rešitvi tega težkega vprašanja. Zato se tudi v tukajšnjih političnih, kakor tudi diplomatskih krogih več govori o predstoječi konferenci Male antante, kakor o tem sporu samem. To stališče je razumljivo, kajti naša vlada je svoje stališče v vseh vprašanjih, ki bi pri reševanju tega spora med Jugoslavijo in Italijo prišla v poštev, povedala jasno in odločno in nima ničesar spremeniti. Na Mussoliniju je, da pove svojo besedo.

v **Rim**, 5. maja. (Izv.) »Corriere della Sera« javlja, da se bodo začela med Belgradom in Rimom pogajanja, v katerih se ne bo govorilo o tiranskem paktu. To da je predlagala sama jugoslovanska vlada, zakar da je prišla iniciativa iz Italije.

Belgrad, 5. maja. »Samouprava« se ponovno peča s položajem v albanskemu sporu in piše med drugim: »Ozirajoč se na evropski interes za ohranitev miru smo sprejeli predlog velesil za direktne pogovore z Rimom. Toda bilo bi absurdno z naše strani, ako bi pristali tudi na to, da Italija vnaprej oktroira te pogovore in jih spravi na tla, ki so njej po volji. Taka zahteva Italije spominja po svoji neumerjeni pretencijoznosti na zahtevo grofa Ehrenthala o priliki aneksijske krize, ko je pristal na sklicanje evropske konference, a obenem vnaprej izključil vsako diskuzijo o aneksiji Bosne. — Za nas je v vsem tem sporu glavno, da se pravilno uredi mednarodni položaj Albanije v duhu sklepov, ki so jih v tem vprašanju sprejele velesile in da se avtentično ugotovi, ali so pravice, ki jih je pridobila Italija s tiranskim paktom v Albaniji, v skladu z duhom in značajem teh sklepov velesil in z interesi miru.

Pariz, 5. maja. V »Petit Parisien« razpravlja Seydoux o razlogih, ki narekujejo Mussoliniju, da zavlačuje rešitev spora z Jugoslavijo. Zdi se, piše list, da Mussolini sedaj ni več za direktna pogajanja. Kaj še hoče? Saj je lahko uvideti, da mora italijanska vlada z zavlačevanjem samo izgubiti. Angležem že pohaja potrpežljivost. A tudi jugoslovanska vlada, ki je bila doslej tako dobro razpoložena za sporazum, izgublja svojo dobro voljo in se začenja odmikati, ker ne vidi jasno, kaj mislijo Italijani ter se boji, da ne bi padla v nepredvideno past. Vrhu tega se sestane Mala antanta. Pa naj piše italijansko časopisje karkoli hoče, Mala antanta je trdnejša nego kdaj prej, ker imajo države, ki jo sestavljajo, velike skupne interese. Za Italijo bi bilo bolje, ako bi se sporna vprašanja preje začela obravnavati v direktnih pogajanjih med Rimom in Belgradom nego na konferenci Male antante.

Italijanske priprave na meji.

Italijansko časopisje je demantiralo vesti o italijanskih vojnih pripravah na meji. Temu nasprotno ugotavlja »Obzorov« poročevalec, da Italija nadaljuje zbiranje vojaštva na naši meji. Vsi polki v Julijski krajini so v polnem vojnem številu in popolni vojni opremi. Dosluženo moštvo se ni odpustilo, rezervni častniki so vpoklicani. Minuli teden so spravili na strategično važne točke težko artiljerijo. Med Idrijo in Snežnikom so disponirane v prvi vrsti dve brigadi, in sicer brigada »Sassari« in »Casale«. Dve brigadi stojita na Goriškem, dve pa med Puljem in Pazinom. V okolici Malega Lošinja se organizira baza za pomorska letala in podmornike.

Gibanje albanskih kačakov in komitašev.

Belgrajska »Politika« objavlja poročilo svojega dopisnika iz Djakovice o sumljivem gibanju kačaških in komitskih čet onstran albanske meje. Ti elementi, ki so se nekaj časa držali v notranjosti Albanije, so se zadnji čas zopet pojavili v bližini meje. Vsi so dobro opremljeni in oboroženi. Te vesti potrjujejo tudi albanski begunci. Obmejno prebivalstvo na naši strani je vznemirjeno in je prosilo oblasti za orožje, da more ob morebitnem napadu samo obračunati z zločinci.

Kombinacije o bivanju dr. Korošca v Belgradu.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Po ozdravljenju od težke bolezni je načelnik SLS g. dr. Anton Korošec prispel predsinočnjim v Belgrad, kakor smo že včeraj poročali. Dasiravno je povsem razumljivo, da se načelnik največje slovenske stranke in predstavnik slovenskega naroda po daljši neprostovoljni odsotnosti informira o vseh aktualnih državnopolitičnih vprašanjih, vendar se je iz njegovega prihoda naredila v tukajšnjih krogih velika senzacija. Vse časopisje je na široko razpravljalo o njegovem prihodu. Vladno »Vreme« izrablja to priliko, da poda svoje mišljenje o možnosti vstopa Slovencev v vlado. To mišljenje obstoji v glavnem v tem, da bi bilo potrebno, da Slovenci vstopijo v vlado, vendar da sedaj za to ni pravega povoda, ki bi bil potreben za formelno izvršitev te splošne želje. Nerazumljivo je, da prihaja taka želja ravno v času, ko se nahaja v Belgradu voditelj SLS, ki gotovo ni prišel z namenom, da v tem pogledu posreduje in vpliva. G. dr. Korošec se nahaja v Belgradu iz čisto informativnih vzrokov in je v tem pogledu tudi danes obiskal svoje prijatelje iz raznih strank, na drugi strani pa so tudi njega obiskali številni prijatelji iz političnih, parlamentarnih in družabnih krogov. Iz tega delati kake kombinacije, je dano vsakemu na prosto voljo.

Demokratska korupcijska afera -- odložena.

Belgrad, 5. maja. (Izv.) Svoječasni predlog poslanca dr. Hodžarja v anketnem odboru, da se kaznujejo vsi, ki so kakorkoli sodelovali pri korupciji, za katerega so glasovali tudi radikali, še vedno obstoji. Mnogo je bilo krika in vika v javnosti, češ, da je bil dr. Hodžarjev predlog še premalo strog. Vso hinavščino takih trditev je ovrgel dr. Hodžar v javni polemiki s stvarnimi dokazi in izjavil, da ga bo zelo veselilo, če bodo vsi njegovi nasprotniki tudi v bodoče zastopali isto stališče v anketnem odboru. Nič ne škoduje, če je kdo v vprašanju korupcije strožji, kakor poslanec dr. Hodžar, toda politika je šla svojo pot; najprej je član samostojno-demokratske stranke popolnoma opustil delo v anketnem odboru, ker bi njegovo navidezno strogo protikorupcionistično stališče lahko postalo samostojno-demokratski stranki sami nevarno.

Danes je prišla v anketnem odboru na vrsto bencinska afera. Poročilo je imel sestaviti radičevec dr. Bankovič. V bivši Davidovičevi vladi je minister dr. Behmen sestavil komisijo, ki naj vso zadevo strokovnjaško preišče. Ta komisija je delala več mesecev in ugotovila, da bo država trpela veliko škodo, če se zadeva takoj ne likvidira. Komisija je ugotovila višino škode, ki jo ima država plačati Rajkoviču. Ugotovila pa je tudi državne organe in med njimi tudi ministre, ki so s svojim postopanjem to škodo zakrivili. Škoda, ki so jo povzročili, je v milijonih številčno navedena. Anketni odbor je po izvršeni preiskavi poveril dr. Bankoviču nalogo, da izdela poročilo za narodno skupščino. Njegovo poročilo se naslanja na mnenje strokovnjaške komisije, postavljene od bivšega ministra dr. Behmena. Zastopa mnenje, da mora država Rajkoviču od omenjene komisije ugotovljeno škodo takoj izplačati in da so za to škodo odgovorni državni organi, ki so imeli s to zadevo posla. Ker so slučajno ti organi pripadniki **demokratske** stranke, je bilo zanimanje za današnjo sejo anketnega odbora veliko. Vtis zadnje seje je bil namreč ta, da bo od dr. Bankoviča sestavljeno poročilo dobilo večino glasov v anketnem odboru. Na današnji seji pa je demokrat Timotijević naenkrat predlagal, da se naj pred sklepanjem o poročilu o bencinski aferi zaslišita še dve priči, kar je večina anketnega odbora sprejela. Predsednik je nato sejo zaključil in javil,

da bo prihodnja seja sklicana pismenim potom. Na dnevnem redu bo razprava o prvem poročilu o nekem novem slučaju.

Kaj to pomeni? Bencinska afera je spravljena z dnevnega reda za nedoločen čas, ker so v njo zapletene odlične osebe iz demokratske stranke. Manjka vesti in hrabrosti končati tako ali tako to kočljivo vprašanje.

Kako je postopala SLS v tem pogledu, ko je bila v vladi? Po svojem zastopniku v anketnem odboru je stavila v Rade Pašičevi aferi predlog, da se kaznujejo vsi krivci brez izjeme, pa najsibo to minister ali kdo drugi. SLS ni gledala na eventualno nevarnost, da v tem vprašanju pride do razcepa v vladi. Takrat so radikali glasovali vsi za predlog SLS, demokrati pa so smatrali za bolje, da se glasovanje odloži ad kalendas graecas. Isto stališče so zavzeli tudi samostojni demokrati.

NAŠA LETALCA NA POVRATKU IZ BOMBAYA.

v **Zagreb**, 5. maja. (Izv.) Naša aviatika, ki sta poletela v Indijo, javljata, da se nahajata pri popolnem zdravju in nadaljujeta svoj povratek. Priletela sta že do Basore.

RAZCEP HSS V SINJU.

v **Split**, 5. maja. (Izv.) Iz Sinja se javlja, da je ob priliki včerajšnjega glasovanja v občinskem svetu prišlo med občinskimi odborniki HSS do razcepa, ker je nekaj radičevskih odbornikov glasovalo za HPS.

PEGASTI TIFUS V SARAJEVU.

v **Sarajevo**, 5. maja. (Izv.) Predvčerajšnjim je bilo prijavljenih na mestnem fizikatu nekaj novih slučajev pegastega tifusa, tako da je sedaj javljenih skupaj 15 slučajev te nalezljive bolezni.

ŠVEDI KUPILI JUGOSLOVANSKO TOVARNO VŽIGALIC.

v **Osijek**, 5. maja. (Izv.) »Dravo«, največjo tovarno vžigalic v Jugoslaviji so kupili Švedi.

POPRAVA ŽELEZNIŠKE PROGE ZAGREB-OSIJEK.

v **Zagreb**, 5. maja. (Izv.) Ker je proga med Zagrebom in Osijekom v slabem stanju, je ministrstvo odločilo, da se začne s popravami.

Svetovna gospodarska konferenca.

v **Ženeva**, 5. maja. (Izv.) Bivši minister Hermes je izjavil zastopnikom nemškega časopisja, da bo delo konference imelo uspeh le tedaj, če se bo dovolj upoštevala svetovna agrarna kriza. Opozarja na spomenico Nemčije glede neposrednega sodelovanja med poljedelskimi proizvajalnimi zadrugami in konsumnimi zadrugami, ker bi se s tem odstranila razsežna vmesna trgovina. Podal je časnikarjem tudi sliko o stanju različnih produktivnih in konsumnih organizacij.

v **Ženeva**, 5. maja. (Izv.) Na današnji seji svetovne gospodarske konference je predaval holandski delegat Zimmermann, ki je opozarjal na velikopoteznost ameriške gospodarske politike in na primere skupnega gospodarskega nastopanja med državo in gospodarskimi krogi ter priporočal, da tudi Evropa sledi temu zgledu, čeravno je vsled spremenjenih razmer tako gospodarstvo v Evropi otežkočeno. Davčna obremenitev je nesorazmerno visoka in resno ovira gospodarski napredek. Omenil je tudi važne zahteve v vprašanju eksporta iz evropskih držav. Na današnji dopoldanski seji je govoril tudi japonski zastopnik Shitoši.

v **Ženeva**, 5. maja. (Izv.) Vodja ruske delegacije Osinski in tajnik Stein sta danes pred začetkom dopoldanske seje obiskala nemškega državnega tajnika dr. Tröndlburga.

v **Ženeva**, 5. maja. (Izv.) Na današnji seji je govorila tudi avstrijska zastopnica ga. Emi Freundlich kot zastopnica Mednarodne strokovne zveze. Poudarjala je pomen teh zborovanj za konsumente. Za ureditev gospodarskih odnošajev sta mogoči dve poti, ena despotska, druga demokratična. Mednarodni karteli ne smejo biti na škodo konsumentov. Njih organizacija mora služiti ne samo bogatim, temveč ljudstvu sploh. Govorila je dalje tudi o gospodarskih problemih malega kmeta, katere uničuje široko razvita vmesna trgovina. Problem brezposelnosti v industriji se da rešiti samo obenem z mednarodnim dogovorom med raznimi industrijskimi panogami. Načeti pa bo treba tudi vprašanje, ali je sedanja oblika gospodarstva res edino pravilna in edino mogoča.

Nove poplave ob Mississipiju.

v **New Orleans**, 5. maja. Izv.) Ob Mississipiju je voda zopet podrla dva nasipa pri Vicksburgu in Natchez in poplavila velik obseg zemlje. Razsežne pokrajine v Lousiani so poplavljene in prebivalci so morali ozemlje zapustiti. Voda bo vsak čas udrla v najbolj rodovitne pokrajine ob Mississipiju, kjer se prideluje bumbaž in sladkor. V Lousiana, Arkansas in Mississippi so valovi zagrnili dosedaj 15.000 kvadr. milj. V večja mesta prihajajo številni begunci, katerih število je narastlo že na 250.000.

Podpirajte naše dijake!

Madjarski nacionalisti za federacijo z Jugoslavijo.

IZJAVA VODITELJA MADJARSKIH NACIONALISTOV, POSLANCA JULIJA GÖMBÖSA. — MADJARSKA MORA V KROG BALKANSKIH DRŽAV. — NARAVA NAS DRUŽI. — PROTI MALI ANTANTI.

Skoro istočasno, ko je madjarski ministrski predsednik Bethlen pel slavo Italiji in podčrtaval, da imajo z njo sklenjene pogodbe veliko globlji in dalekosežnejši pomen, je vodja nacionalistov, bivši podpredsednik Bethlenove stranke Gömbös, objavil izjavo, v kateri se zavzema za tesno sodelovanje med Jugoslavijo in Madjarsko.

Gömbösova izjava je obsodba Bethlenove politike in izraz tiste struje madjarskih politikov, ki stalno zagovarjajo zvezo med Belgradom in Budimpešto. Zato je za nas važna. Posnemamo jo po belgrajski »Politiki«.

Gömbös se zavzema za federacijo z Jugoslavijo in pravi:

»Iz zgodovinskega in stvarnega prepričanja sem jaz za stvarno in ne le formalno zbližanje s kraljevino SHS. Že velikokrat sem govoril in pisal, da Madjarska mora preiti k Jugoslaviji.«

Geslo: »Balkan Balkancem«, Gömbes podpisuje. »Mi (Madjarska) smo danes mala država. Nismo več v dualistični monarhiji in ne moremo niti misliti, da bi vodili neko visoko svetovno politiko. Danes, ko smo samostojni, moramo iti v drugo smer. Preje nam je bila parola: na zapad. Mi pa nismo zapadni narod, ampak orijentalci. Kot taki moramo z vami. Jaz popolnoma delim mišljenje vašega sedanjega ministra za zunanje zadeve g. V. Marinkoviča: Balkan Balkancem! Mi Madjari se moramo priključiti tej interesni sferi. Če bi nas ne sprejeli, bi se seveda morali zopet obrniti proti zapadu. Pa upam, da do tega ne pride.

Poglejte le zemljevid. Donava teče sredi naše in vaše države. Ona nas nosi k vam. In njeni pritoki? Vsi streme k Donavi in se zedinjajo v njej. Tako tudi mi. Moramo iti drug z drugim a skupno na vzhod k Črnemu in Belemu morju. Skupnost z vami nam priroda narekuje. Jaz in moji ljudje ne mislimo samo na formalno, ampak na stvarno zvezo z vašo državo.

Pa ne samo to. Grem še dalje. Madjarska mora biti v federaciji z Jugoslavijo. Mi se ne smemo orientirati napram Nemcem. Teh je 80, nas pa 8 milijonov. Zato moremo očuvati neodvisnost Madjarske samo v družbi balkanskih držav. Naša bodočnost je v federaciji z Jugoslavijo in Bolgarijo, morebiti tudi z Romunijo.

Gömbös je proti mali antanti: Temu našemu zbližanju je na poti takozvana mala antanta. Ta grupacija sil je stvorjena predvsem za ohranitev položaja, ki ga je vstvarila trianonska pogodba. Dobro. Toda prepričan sem, da bo ta aliansa sčasoma izgubila svoj pomen. Že danes pa lahko trdim, da je ekonomski interes Madjarske napram Jugoslaviji večji kot tisti Jugoslavije napram Čehoslovaški.

Izhod Madjarske na morje je Gömbös takole opisal: Že davno pred osmimi leti sem rekel in sedaj ponavljam: naša pot na Reko ne pelje preko Zagreba ampak preko Belgrada. Toda po mojem globokem prepričanju je za nas mnogo važnejša pot, ki nas vodi na Donavo.

Končno Gömbös v svoji izjavi razmotriva sporazum glede znanega spornega ozemlja, ki pripada Jugoslaviji, pa prebivajo tam tudi Madjari.

Povdarja, da je ta zadeva tako malenkostna, da nikakor ne sme biti ovira za zbližanje in zaključuje z nado, da bo v Jugoslaviji vstal nov velik politik — naslednik Pašičev — ki bo razumel naše skupne interese in nas bo popeljal na skupno pot, ki jo je nam odredila priroda.

Trgovske zveze Italije z Rusijo

v **Benetke**, 5. maja. (Izv.) V tukajšnjih trgovskih krogih je napravila vest, da je italijanska vlada ponudila Rusiji prosto cono v Benetkah, silno ugoden vtis. Vest se potrjuje, posebno še, ker je italijanska vlada ni demantirala. V Benetkah bi se ustvarila baza za rusko žitno trgovino, ki bi zalagala z žitom vso srednjo Evropo in bi tako jugoslovanska žitna trgovina zadela na novega močnega konkurenta. V Trstu je vest povzročila veliko konsternacijo, ker je imelo tržaško pristanišče pred vojno intenzivne zveze z Rusijo, medtem ko se v času prisilne krize, ki je preživlja tržaško pristanišče, pozablja na Trst.

Italija zniža plače uradnikom.

v **Rim**, 5. maja. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta je Mussolini poročal o notranjem položaju in ugotovil, da je zadovoljiv. Odobreno je bilo poročilo glede izvršitve pogodbe med Italijo in Madjarsko. Z ozirom na zboljšanje lire se občutno znižajo draginjske doklade državnim uradnikom, počenši s 1. junijem. Od čina ministra do IV. činovnega razreda se draginjske doklade sploh odpravijo. Od V. do VII. se znižajo na 40%, od VIII. do X. na 60%, od XI. dalje pa na 70%. Tudi duhovnikom se draginjske doklade znižajo. Za italijansko blago, namenjeno v inozemstvo, se znižajo železniške tarife za 15%. Tudi nekatere poštne pristojbine se znižajo, telefonske tarife se znižajo za 20%.

PROCES PROTI KOMUNISTOM V ITALIJI.

v **Rim**, 5. maja. (Izv.) Danes se je pričela pred tukajšnjim posebnim tribunalom razprava proti komunistom, ki so obtoženi, da so meseca septembra 1925 pripravljali državni prevrat. Večina obtožencev se nahaja v inozemstvu, navzoči so le štirje, med njimi en dijak, en publicist in en uradnik. Razprava se nadaljuje.

VOLITVE PREDSEDNIKA ČEŠKOSLOVAŠKE REPUBLIKE BODO 27. MAJA.

v **Praga**, 5. maja. (Izv.) Na današnjem sestanku, ki ga je imel ministrski predsednik s predsednikom skupščine in senata, so določili kot dan volitev za predsednika republike petek 27. maja. Volitev se bo izvršila na skupni seji obeh zbornic.

KITAJSKO.

v **Peking**, 5. maja. (Izv.) Čangcolin je v nekem razgovoru izrazil željo, da bi ustanovil stabilno centralno vlado, radi česar namerava najeti posojilo 20.000 funtov šterlingov.

v **London**, 5. maja. (Izv.) »Chicago Tribune« javlja iz Pekinga, da je ruska vlada radi aretacije ruskih uradnikov in ge. Borodinove vložila ostro noto. Iz Šanghaja poročajo, da je na meji francoske koncesije prišlo do demonstracij delavstva in dijaštva, ki so obmetavali s kamenjem francoske straže.

NOV VULKAN V KASPIŠKEM MORJU.

v **Moskva**, 5. maja. (Izv.) Pri rtiču Kurinsk ob Kaspiškem morju je pod vodo izbruhnil nov vulkan. Nad vodo odseva ogromen ognjen steber.

Dr. Č.:

Pred zasedanjem male antante.

Praga, v maju.

12. maja torej se sestanejo zunanji politiki Jugoslavije, Češkoslovaške in Romunije v znanem zdravilišču Jahimovu, prav v obmejni Češki. Slučajnost ali preračunano? Poleg tega se spričo zamotanega položaja vseh v mali antanti združenih držav stavi nujno vprašanje: Bo li ta sestanek le gola formalnost, kjer se bo končno izdal uradni komunike z zagotovilom, da so se državniki razšli v popolnem soglasju, da je mala antanta enako trdna kot ob njeni ustanovitvi, ali pa bo mogoče zavzeti skupno stališče v konkretnih vprašanjih, ugotoviti skupno zunanjo politiko male antante kot take predvsem napram Italiji, Rusiji, Poljski, Nemčiji in zapadnim državam in ali bo Marinkovičeva parola o »Balkanu balkanskim narodom« parola male antante?

Zdi se, da smemo računati le s prvim slučajem, kakor bi radi z drugim, in zdi se, da se bo dala ugotoviti le zainteresiranost teh držav — na Mažarski. Ali tudi v tej točki smemo računati, da bo govorila velika previdnost! Mažarska danes ni več Mažarska neposredno po vojni in tradicijonalna njena diplomacija, ki je bila vodilna celo v Avstro-ogrski, je dokazala, da je več kot dorastla državnikom novih nasledstvenih držav, da se zna tudi bolje sukati po pariških in londonskih parketih. V tipično mažarskem ponarejevalnem procesu frankov je dvignila Anglija varstveno roko nad njeno glavo; leta 1924 so radi njenih intrig začele londonske »Times« ljuto napadati Češkoslovaško in neposrednji zadnji dogodek je končno italijansko-mažarska pogodba, vsebujoča določbe o prepustitvi Reke, brez ozira na najbolj zainteresirano državo — Jugoslavijo. Ali je golo negativno stališče vseh treh držav proti Mažarski vendarle kaka podlaga za pozitivno politiko te antante?

Če vzamemo Češkoslovaško, smemo izdati javno tajnost, da je minister dr. Beneš že davno poskušal ustvariti srednje-evropski Locarno, da ga je pa Mažarska vedno promptno odklonila. Možna je torej primera severo-vzhoda, ko se tudi Poljski ni posrečilo izsiliti od Nemčije Locarno glede nemško-poljskih mej. Zunanje politični dogodki ovirajo tudi sicer Češkoslovaško, da bi sedaj spremenila taktiko dosedanjega spretnega laviranja. Brez pridržka lahko trdimo, da je češkoslovaški narod ob sedanjem jugoslovansko-italijanskem sporu na strani Jugoslavije. A mnogo visečih, med njimi najbolj pereče češko-slovaško-italijansko vprašanje vojnih reparacij, odsvetuje Češkoslovaški, da bi zavzela proti Italiji direktno z Jugoslavijo odklonilno stališče. Skrajno neugodna geografična lega te države zapoveduje predvsem za severo-vzhod lastno politiko. Javna tajnost je, da sili Poljska, da bi ji Češkoslovaška garantirala koridor in gornjo Šlezijo proti Nemčiji, kar naravno Češkoslovaška odklanja in kar je poudaril Beneš v zadnji, diplomatično skrajno nespretni, a vendar, četudi le zaupni, zato tembolj odkritosrčni izjavi. Korektni odnošaji napram Nemčiji se po mnenju zunanjega ministrstva ne smejo s poljskimi obligacijami kršiti. Tako n tranji kot zunanji politični Damoklejev m nad to državo je nemška številno močna, Nemčijo v neposrednih stikih stoječa, a v n tranjosti države gospodarsko prevladujo manjšina, ki ima v rokah nad polovico naro nega kapitala in je logično nadpolovični č škoslovaški davkoplačevalec! Njene soudele be na vladi po mnenju zunanjega ministrst ni pripisovati na račun slučajnega notranj političnega programa koaliranih strank, a pak jo je narekovala zunanja orientacija. Is je glede Rusije. Poljska danes sama uvidev da med dvema tako močnima nasprotnikom kot sta Rusija in Nemčija ni ugodno sedeti sovražnem razmerju, kakor tudi, da je z ukr jinskimi in beloruskimi narodnimi manjšin mi najbrž preveč zase zahtevala. Čičerin pred časom točno in jasno poudaril, da se o Rusije ni odmaknilo niti od Besarabije, n od poljsko-ruskih mej in vkljub angleški ta tiki in spletkarjenju med temi obmejnimi n rodi proti Rusiji vstaja dan za dnem močnej tradicionalno češko rusofilstvo, da si niti d sedanji gromovniki proti sovjetski Rusiji a Kramarž ne upajo več — tako govoriti.

Ali bosta to mnenje in taktiko, ki je Češkoslovaško izvršeno dejstvo, delili i Jug slavija, predvsem pa Romunija? In ali je d nes še mogoča kaka skupna plat-forma m antante vkljub romunsko-italijanski pogod v kateri je Italija Romuniji garantirala Be rabijo, vkljub prvim poskusom jugoslovansk ruskega zbliževanja, kjer je odmev na Balk nu — sedaj menda že zgodovinsko utemelj — tem glasnejši, čim srditejše je angleš rusko kolonijalno nasprotstvo in ali bo to v najbolj zamotanem času, odkar obstoja ma antanta, lažje mogoča skupna linija kot pr da se torej baš sedaj, ko je interesna politi velesil na ozemlju bivše avstro-ogrske m narhije v cvetju in proti kateremu zistemu ravno stopila mala antanta na plan, izci takorekoč novo rojstvo male antante?

Zdi se, da so dogodki dozoreli že pre leč. Avstrijski problem je po zaslugi sedan vladajoče dunajske koalicije zaznamovan status quo; mentaliteta dunajskih krogov ostala ista »za« in »proti« združenju z Nem jo, za in proti monarhistični restavraciji. Kn ge avstrijskih romantikov o »obnovitvi svete rimskega cesarstva nemške narodnosti«, »obnovitvi germansko-krščanske srednjeveš kulture, ki da edina more rešiti trajno Ev po, predvsem pa srednjo Evropo iz razval in zamotanosti« spadajo med one, ki dož ljajo na književnem trgu še največ izdaj; tudi samo to. A status quo ne eksistira v drugod, medsebojne pogodbe, ki so polo bistveno izpremenile, so se nakopičile in p njihov znak je nadaljevanje interesne politi velesil. Kdo je kriv — kdo ni pokazal nika iniciative...

Svetovno časopisje je širilo vesti, da m antante praktično ni več. Jasna tendenca pelj evanja vode na svoj mlin je bila narav očitna. Češkoslovaško vodi slej ko prej Beneš; a ko se je nenadoma pojavil v Ju slaviji dr. Voja Marinković, se je z njegov imenom govorilo o takojšnjem novem kur določnih smernicah Jugoslavije, ki da bo vplivale i na politiko drugih držav. Dejstvo tudi, da je danes zmanjšano število držav, vidijo v egoistični interesni politiki zad svoj cilj, kakor je tudi zvečano število pri teljev »Balkana balkanskim narodom« in k čne ureditve Balkana pod tem sistemom. naj se osnuje za ta cilj nova antanta?

Med štirimi očmi, pravijo, se bo med škoslovaškim in jugoslovanskim zastopnik tudi o tem govorilo. Kdorkoli in na kakršk koli način pa bo potisnil v ozadje golo in resno politiko tretjih držav na teh ozemlj bo doživel mednarodni uspeh. In kdorkoli v kateremkoli oziru bo pripomogel do ve slovanske vzajemnosti, bo stopil k prav naše moči. In za slednje ravno gre.

Nemčija in Jugoslavija

»Frankfurter Zeitung« in drugi nem listi prinašajo sledeče poluslužbeno poroč V zadnjem času se je od raznih strani po čalo, da se v kratkem začno pogajanja za r sodiščno pogodbo med Nemčijo in Jugos vijo. Neki berlinski list je vedel celo poroč da bo jugoslovanski poslanik vrhu tega pr lagal prijateljsko pogodbo. Kakor izvemo, vse te vesti netočne. Od nobene strani zadnjem času ni prišla pobuda za taka po janja, tudi ne od strani poslanika Balu džića, ki je imel koncem minolega te pogovor z državnim tajnikom Schubert Taka pobuda bi padla tudi v zelo kočljiv nanjepolitični položaj, ki obe strani opomi k previdnosti. Kajti že pogajanja za raz diščno pogodbo bi se smatrala v Rimu spričo nepojasnjenega stanja v albansk konfliktu — kot demonstracija proti Ita V Berlinu, kjer so sicer načelno pripravlj da z vsemi deželami in posebno tudi z Ju slavijo sklenejo arbitražne pogodbe, sev ne čutijo nikakega veselja, da bi dali s nevtralnost v albanskem konfliktu, ki jo s štujeta tako Rim kakor Belgrad, osumni O pogajanjih za prijateljsko pogodbo sp teh okolnosti seveda že celo ne more biti vora, kakor tudi najbrže ne dovedejo do lja italijanska prizadevanja za prijatel pakt z Nemčijo, ki se po sklepu arbitra pogodbe nadaljujejo. Poslanik Balugdžić tudi izjavil, da jugoslovanska vlada nem stališče popolnoma razume.

Zaenkrat se bo torej skušalo izhajati brez arbitražne pogodbe in se zadovoljiti z **dobrim razmerjem**, ki se je v teku zadnjih let razvilo med obema deželama in ki se na obeh straneh visoko ceni. Razen tega politična pogajanja pravzaprav nimajo zmisla, dokler gospodarski odnošaji niso s pogodbo urejeni. Začelo se bo torej, kakor je bilo že dolgo predvideno, s trgovinskimi pogajanji.

Belgrajska »Samouprava« z dne 4. t. m. objavlja uvodnik pod naslovom »Nemčija in mi«, v katerem piše: Ne samo naša, nego tudi celokupna svetovna javnost je opazila in naglasila objektivno stališče največjega dela nemškega časopisja v sedanjem sporu med Italijo in našo kraljevino. Ako se upošteva, s koliko brezobzirnostjo je udarilo italijansko časopisje proti naši državi in njeni v celokupnem svetovnem mnenju priznani miroljubni politiki, ako se dalje upošteva, na kakšen način, s kakšnimi sredstvi in po kakšnih kanalih so se lansirale tendencijozne in senzacijonalne vesti o naši državi, potem moramo z naše strani še močnejše naglasiti objektivno stališče nemške javnosti. Nedvomno bo naš narod, ki je v celi svoji zgodovini izpričal svojo lojalnost in viteško korektnost nasproti prijatelju in neprijatelju, izkazal tudi velikemu nemškemu narodu svoje priznanje in hvaležnost. — Med mnogoštevilnimi nemškimi listi je v zadnjem našem sporu z Italijo zavzel posebno objektivno stališče veliki berlinski list »Germania«, eden od najvažnejših glasil nemškega centruma.« »Samouprava« nato obširno ekscerpira članke, ki jih je prinesla »Germania« o Jugoslaviji iz peresa svojih posebnih poročevalcev odnosno odličnih centrumovih politikov.

Balkanske države proti boljševiški propagandi.

Kakor poroča zagrebški »Morgenblatt«, se med balkanskimi državami — Turčijo, Bolgarijo, Grško, Romunijo in Jugoslavijo — vrše pogajanja o enotnem nastopanju proti boljševiški propagandi v teh deželah. List naglaša, da ta skupni nastop ne bo imel kakega političnega značaja, ampak bo le skupno postopanje policijskih oblasti omenjenih držav. V kratkem se bo vršila konferenca policijskih šefov teh dežel, na kateri se bodo določile potrobnosti o skupnem nastopu varnostnih oblasti proti nevarno se razpletajoči boljševiški propagandi. Kje se bo ta sestanek vršil, se prikriva. Pri tem je glavni namen dognati, kje je sedež boljševiške propagande na Balkanu. Splošno se je mislilo, da je to Carigrad, in da turška vlada z ozirom na svoje več ali manj prijateljske zveze z Rusijo tako boljševiško propagandno centralo za sosedne države trpi. Toda izkazalo se je, da je to nesnično, ker turška vlada v Angori ostro nastopa proti boljševiškim agentom, četudi ti ne vrše propagande v Turčiji, ampak med sosedi. Sicer pa je vseeno opazovati velik naval ruskih turistov v Turčijo. Vsi ti so vedno dobro oskrbljeni z denarjem. Enako so polna denarnih sredstev in ljudi ruska oficielna zastopstva. Vse to kaže, da se boljševiška Rusija preko turških tal pripravlja za novo propagandno ofenzivo na Balkan.

Verouk na srednjih šolah

Včeraj smo poročali, da se je katoliški episkopat zavzel pri prosvetnem ministrstvu za verouk v 7. in 8. razredu srednjih šol. Dodali smo temu poročilu še, da se je na anketi omenjeno o tem razpravljalo in da sta za ohranitev verouka v 7. in 8. razredu srednjih šol nastopila dva delegata iz Hrvatske, dočim slovenskih delegatov baje noben ni odprl ust.

Z merodajnega mesta smo zvedeli, da so slovenski in hrvatski delegati v tem važnem vprašanju s p o r a z u m n o postopali ter vsi izvršili svojo dolžnost v polni meri. Posledica tega sporazumnega nastopa delegatov iz Slovenije in Hrvatske je bila ta, da n i prevladalo mišljenje, nasprotno verouku, marveč da noben izmed stavljenih predlogov ni dobil večine. Tako je vprašanje verouka v 7. in 8. razredu srednjih šol ostalo nerešeno. Dodamo še, da je profesorsko društvo, sekcija Ljubljana, izdelalo po članih-veroučiteljih učni načrt za verouk, v katerem ste predvideni po dve tedenski uri verouka za vse razrede srednjih šol. Iz tega je jasno, da gg. delegati, ki so kot člani profesorskega društva sodelovali na omenjeni anketi, niso mogli zavzeti drugačnega stališča, kakor ga je zavzelo njihovo društvo. S tem naj bo popravljena krivica, ki se je zgodila gg. delegatom vsled nesporazumljenja.

Nesporazumljenje pa je zakrivilo dejstvo, da ministrstvo o tej anketi ni izdalo pričakovanega in obljubljenega komunikeja, ki bi bil širšo javnost obvestil o delu in sklepih ankete, do katerih ima javnost vsekakor svojo nesporno pravico. Mesto komunikeja je ministrstvo razposlalo vsem strokovnim društvom samo sklepe in smernice, v katerih je pač pojasnjeno, da je predviden verouk v prvih šestih razredih srednjih šol, dočim je označeno vprašanje glede verouka v 7. in 8. razredu srednjih šol kot nerešeno. Po zatrdilu, ki je je prosvetno ministrstvo še prej dalo na številne predstavke v tej zadevi, se bo vprašanje verouka v 7. in 8. razredu srednjih šol rešilo sporazumno s pristojnimi verskimi predstavniki. Ta cilj je imela tudi predstavka katoliškega episkopata v prosvetnem ministrstvu.

Redukcije na železnici.

Med železničarji vlada veliko razburjenje radi redukcij, ki so se pričele v železniški upravi. To razburjenje je tudi razumljivo, ker so vsled teh redukcij mnogi železničarji res težko udarjeni. Pripomnimo pa, da je v ljubljanski direkciji v tem oziru **še najbolje**. Kajti po drugih ravnateljstvih je bilo odpuščenih neprimerno več osobja ko pri nas. Pri nas je ravnateljstvo izvedlo redukcijo na ta način, da je osobje ostalo v službi, da pa so se znižale mezde.

Vzrok redukcij pa je naslednji: Ljubljansko ravnateljstvo je dobilo za osebne izdatke v svojem delokrogu za 6—7 milijonov premajhen kredit. Po sklepu finančnega odbora je namreč na ljubljansko direkcijo došlo le okrog 19 milijonov dinarjev. Ugotavljamo, da so poslanci Jugoslovanskega kluba v finančnem odboru nastopili **proti tem redukcijam**, ki niso le na škodo delavcem, ampak tudi na škodo železniški upravi, ki s temi zneski svojih naprav ne more vzdrževati tako, kakor to zahtevajo interesi prometa. Toda tedanja **večina v finančnem odboru, obstoječa iz radičevcev in radikalov** je preko vseh teh ugovorov in tehtnih razlogov opozicije mirno **izvršila redukcijo** budžetskih številk, ki se tedaj pretvarjajo v redukcijo plač in zaslužka. Tu leži vzrok sedanjim redukcijam.

Ko je SLS prišla v vlado, je bil proračun v finančnem odboru že izglasovan, kar pri nas lahko vsakdo ve. Ni treba tudi povdarjati, da se proračun, ko je enkrat sprejet v finančnem odboru, v zbornici ne da več bistveno popraviti. Tako tudi SLS od prejšnje večine sprejetega proračuna ni mogla več popraviti, ampak je, ko je glasoval zanj v zbornici, imela že zagotovilo, da se bo ta zadeva dala drugače urediti. V finančnem zakonu je bil med drugimi sprejet amandman, s katerim se vlada pooblašča, da po najetju Blerovega posojila za investicije, zase postavke o investicijah črta iz proračuna ter zneske, ki so v proračunih določeni za investicije prenese (virmira) na druge postavke, ki so po proračunu nezadostno dotirane. Kar še preostane, se za toliko znižajo davki. To je pomen tega amandmana.

V proračunu za ministrstvo prometa je bilo določenih okrog 100 milijonov dinarjev za investicije. Te investicije se bodo sedaj izvršile na račun novega Blerovega posojila, ki je bilo izvršeno pod vlado, v kateri je sodelovala SLS. Zato sedaj v proračunu tega prometnega ministrstva preostaja okroglih 100 milijonov, ki se na podlagi pooblastilnega amandmana lahko prenesejo na tiste postavke v železniškem proračunu, ki so bile nezadostno dotirane. Ker je SLS sredi aprila izpadla iz vlade, zato ji ni bilo mogoče v vladi izvesti to, kar je bilo domenjeno. Pač pa je dolžnost sedanje vlade, da to izvede. Kakor smo že zgoraj omenili, to ne zahtevajo le interesi delavcev, ampak je tudi v interesu prometa. Ako ostane pri teh redukcijah, bo s tem najbrž udarjena država. Železniška služba ne prenese takih redukcij. Če te ostanejo, bo to bridko občutil naš promet, ki že danes ni na višku. Treba pa je, da se to virmiranje na podlagi pooblastilnega amandmana iz finančnega zakona hitro izvrši. Sedaj so za dela in popravila na progi najprimernejši meseci. Če bo železniška uprava te mesece zamudila, bo zamudila celo leto in s tem napravila državi sami ogromno škodo. Zato so in bodo poslanci SLS, četudi niso več v vladi, vlado opozarjali na to dolžnost in nujno potrebo države in delavcev.

Kar se tiče posebej razburjenja delavcev v mariborski kurilnici, s katerim »Jutro« uganja svojo demagogijo, je stvar sledeča: Kurilnica spada v delokrog ljubljanskega ravnateljstva, kjer so se plače reducirale iz zgoraj omenjenih razlogov. Delavnice bivše južne železnice pa spadajo pod kompetenco generalne direkcije. Ta pa je dobila zadosten kredit, da ji ni bilo treba plač reducirati. Razumljivo je, da so delavci v kurilnici sedaj še bolj razburjeni, ko vidijo, da delavci v delavnicah prejemajo dosedanjo plačo nemoteno naprej.

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je hujskanje »jutrovcev« proti SLS čisto navadna demagogija, ki izrablja težki položaj delavcev, katerega SLS ni zakrivila, ki pa ga je mogoče popraviti, če se izvede virmiranje v zgorajšnjem smislu, kar je ravno omogočila SLS. In veliko upanje imamo, da se bo to virmiranje izvedlo. Ugotavljamo še enkrat, da je to virmiranje mogoče samo na podlagi amandmana, za katerega je glasovala SLS in proti kateremu je tedaj upilo ravno »Jutro« na vse pretege.

To je resnica — vse drugo je demagogija in zavijanje!

Grda nehvaležnost.

Tole gorostasnost je izustil Stjepan Radić na ptujskem sestanku, kakor poroča v Kmetskem listu gospod Prepeluh: **»V dunajskem parlamentu je bilo mogoče, da so Hrvati in Slovenci sodelovali kljub mnogim razlikam v raznih ozirih. Po polomu Avstrije pa je krenil dr. Korošec na nova pota in njegovo današnje naziranje je: Do Siska Slovenci, od Siska dalje Srbi. Hrvati za dr. Korošca ne eksistirajo.«**

Take izjave je zmožen pač samo Stjepan Radić, ki je nehvaležen pozabil, da je on prelomil besedo, dano ob Markovem protokolu, da je bil Korošec tisti, ki je Hrvatom ugladil pot v Belgrad, da je Korošec omogočil Radiču vrnitev v domovino, da je Korošec tisti, ki je

z vsem vplivom izsilil dr. Mačka za podpredsednika skupščine, da je bil Korošec tisti, ki je hotel pripraviti Hrvate k zakonitemu rednemu delu v parlamentu **brez kapitulacije.**

Vse to pač kaže, da je Korošec bolje in več skrbel za Hrvate kot Radić sam. Tudi Radić je bil deležen Koroščeve skrbi, v zahvalo pa je v zadnjih krizah redno intrigiral proti vstopu SLS v vlado.

To je resnica, in kar pripoveduje Radić, je v bistvenem nasprotju z njo.

Beležke

△ **Proti Rimu** je nastopil Radić v Ptuju prav v tonu protestantovskih in starokatoliških pridigarjev: »Mi Hrvati smo katoličani, in to dobri katoličani, ampak mi nismo nikdar papisti.« »Dober« katoličan Radić vpije torej: proč od Rima!, prav kakor vsi kulturnobojneži.

△ **»Skupna etika.«** G. Albin Prepeluh priobčuje v »Kmetskem listu« govor, ki ga je St. Radić 24. aprila imel v Ptuju slovenskim radičevcem. V tem govoru je Radić grdo napadal dr. Korošca ter ga obenem vabil za skupno sodelovanje. Med drugim je Radić tudi dejal, da je dr. Korošca opozarjal na »skupno etiko«, ki jo imata njegova stranka in SLS, oz. Hrvatje in Slovenci. Radić je očividno v zmoti. Medtem ko slovensko ljudstvo pozna le eno in vedno eno in taisto etiko, po kateri se ravna v javnem in zasebnem življenju, je Radić proglasil že toliko etik, kolikor govorov je v svojem življenju imel. Zato je razumljivo, če »ti razlogi niso mogli prepričati dr. Korošca«, kakor toži Radić. Kadar bo gospod Radić Hrvatom in eni in isti etiki vsaj en mesec nepretrgoma zvest, pa bo zopet mogoče govoriti z njim o skupnem nastopu, četudi še ne o skupni etiki. Dokler pa si ostaja zvest sam sebi le v spreminjanju politične barve, Slovencev ne bo pridobil. Saj pametnih ne! Če gre g. Prepeluh za njim, je njegova stvar.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA TREH DRŽAV.

v **Pariz**, 5. maja. (Izv.) »Chicago Tribune« javlja, da se bo vršila razorožitvena konferenca treh držav, katero je sklical Coolidge, 20. junija v Ženevi.

NAJVEČJA MORSKA GLOBOČINA.

v **Berlin**, 5. maja. (Izv.) Pomorski urad poroča, da je neka križarka na potu iz Makasa v Nagasaki odkrila največjo globočino morja 10.340 metrov. Dosedaj je bila znana kot največja globočina 9788 metrov.

Vestfalsko pismo.

V.

V prvem letošnjem pismu sem Vam bil rekel, da hočem svoja pisma v »Slovencu« spraviti pod streho do Velike noči. Ker da bo potem težko priboriti si mesta na solncu med mnogoterimi potopisci, ki se bodo spustili v roku tega leta iz Slovenije v svet. — Pa pravijo, da se je zarečenega kruha že veliko pojedlo. Ga bom pa še jaz zdajle en kos pojedel. In če mi bo dobro teknil, pa drugič še en kos. Saj boste dovolili, kajne?

Naj povem, da sva bila z dr. Čampom spet skupaj. Povabil sem ga, naj pride o Veliki noči v Hamborn, največjo slovensko naselbino na Nemškem, kjer sem se jaz mudil veliki teden in o praznikih. Krasno so prepevali naši pevci slovenske velikonočne pesmi. Velikonočni ponedeljek smo imeli posebno slovesno službo božjo; z dvema nemškima kaplanoma smo peli slovenske litanje troglasno. Po končanem cerkvenem opravilu je bil v dvorani naš shod. Tudi tam je donela naša pesem. Dr. Čampa pa je govoril daljši govor o vtisih, ki jih je dobil v Nemčiji, zlasti pa je s svetlimi barvami slikal Jugoslavijo in njeno lepo bodočnost.

Malo domoljubnega olja vliti v srca naših izseljencev, je potrebno. Kajti mnogi naši ljudje govorijo še vedno o »Estrajhu« in o »Estrajharjih«, kakor so navajeni od prej. Če so za Jugoslavijo tako navdušeni, kakor bi želeli, jih pa ne smemo za to preostro obsojati. Ljudje, in posebno še neuki, ne žive od idealov, ampak od kruha. In če tukajšnje mnogoštevilne vojne vdove in invalidi kljub celim vagonom papirjev, katere so že poslali v Jugoslavijo, da se jim nakaže invalidnina, v teku celih 8 let niso dobili boreža podpore, potem se da marsikaj razlagati. Pa kljub tem bridkim skušnjam so poslušavci navdušeni govor o Jugoslaviji tudi navdušeno sprejeli in pozdravili; samo par nergačev je bilo vmes. A to samo taki, ki niso iz naših vrst. Kakor drugod, tako je tudi tukaj: Kateri ljubijo cerkev, imajo še zmerom nekaj ognja za domovino. Materialisti pa so topi in mrtvi za vse, kar se ne da spraviti v usta.

Iz razgovora z g. doktorjem sem razvidel, da ga niste poslali v Nemčijo zastonj; mnogo je pridobil. Prinesel bo marsikako novo zdravo misel in nove vidike v Slovenijo. Študira pridno; to spričevalo mu smem dati. Pravi, da ima že več znancev v Nemčiji kakor jaz; a jaz jih nimam malo. Začetkom maja odhaja v Prago, da prouči še češke razmere.

Oba z mladim doktorjem sva bila te misli, da bi bilo za Slovence jako koristno, če bi malo bolj pogledali v svet. Pa ne mislim samo na kak izlet v Pariz ali London, ali tudi kam drugam. Iz železniškega vlaka se življenje v tuji deželi ne da presoditi in pravilno oceniti. Treba je nekaj dalj časa tam živeti, da se tamošnje razmere prav spoznajo in proučijo. Seveda večina naših ljudi ne more za dalj časa v tujino; a komur je dano, tisti naj bi to storil — z namenom seveda, da se tam oplodi in s tem plodom domovini koristi. Kakor čebelice letajo na pašo in nosijo v panj, kar so sladkega nabrale, s takim namenom in načinom naj bi se hodilo po svetu. Razume se, da s tem potovanja za zabavo in oddih nočem obsojati. Ni ga naroda, ki bi se od drugih narodov ne imel kaj učiti. Tudi Nemci od nas — kar jim jaz tudi povem — a mi od Nemcev še malo več... Kdor tega noče priznati, pokaže samo, da ne pozna sveta. Tista ljubezen do domovine, ki se ji zdi, da je doma vse tako lepo in dobro, da se od tujcev nimamo kaj učiti, je podobna slepi materini ljubezni, ki vidi v svojem otroku samo angelčka. Resni materni ali očetovski ljubezni pa je podobna ona ljubezen do domače zemlje, ki se ne boji povedati, kaj da je pri sosedovih boljše in kaj bi se smeli od njih učiti. To je pesem, ki jo jaz že pojem, odkar hodim po tuji zemlji. A mladi g. doktor mi je popolnoma pritrdil — ne le pritrdil, ampak prehitel me je s to misljo in jaz sem mu moral pritrditi. Skratka: oba sva bila o tem ene misli. Oba hodiva po tujih krajih in jih opazujeva — on prav s tem namenom, jaz le mimogrede — ter pobirava in nabirava, kar je tukaj dobrega, da bi mogla s tem doma koristiti. Ko bi doma le mogla dobro prodati, kar sva v Nemčiji kupila...

Preden končam, se moram danes spet vrniti k skrbstvu za naše izseljence. Iz Holandije mi včeraj pišejo, da se že od velikega tedna dalje mudita tam za 200 mažarskih delavcev dva mažarska duhovnika in da delata z velikim uspehom — a za tisoč slovenskih do zdaj še nobenega ni! Kar sram me je bilo, ko sem to bral: glej no, kako nas Mažari v senco postavljajo! Naši ljudje povprašujejo po duhovniku, kdaj bo že prišel. V Lotringijo je prišel za Veliko noč g. Kuhar iz Pariza, v Belgijo, mi piše g. Zupančič, da pojde on, za Holandijo ni nikogar. Jaz ne morem nikamor drugam; saj še to komaj zmorem, kar imam tukaj. Kdo se bo usmilil Holandije?!

Potem moram pa še enkrat znova začeti z vprašanjem o stalnem dušnem skrbstvu. Ker le stalno bivanje med njimi more pri njih res kaj izdatnega narediti. Dva gospoda sta se mi oglasila, a oba se zopet umikata. Ali bomo ljudi res kar tako pustili? Saj vem, da je iz rednega pastirstva res težko koga vzeti; a potreba je tolika, da bi ga bilo treba iz tal izkopati, ne pa iz kake pisarne!

Pravim, da imamo dosti znancev na Nemškem. Lahko rečem, da tudi prijatelje. En tak prijatelj mi je ravnokar umrl. To je bil župnik Lud. Lülf v Reklinghausenu. Kako me je vselej ljubeznivo sprejel, kako domačega sem se čutil pri njem! Malo Slovencev je imel v svoji župniji, ne najboljših; pa kako vesel je bil malega slovenskega društva, ki smo ga tam ustanovili! Dvakrat je bil že v Sloveniji, lani z dvema tovarišema v Dalmaciji do Kotora. Vsi so bili polni hvale. Še, ko sem bil poleti doma, mi je pisal: »Potovanje je preseglo vse pričakovanje.« Letos je hotel iti z nami tretjič. Pa mi gre umret po enotedenski bolezni, star šele 52 let! Veliki petek popoldne so ga pokopali; nad sto duhovnikov je bilo pri pogrebu. Zlata duša!

Pa — saj Vam še nisem povedal, da hočemo letos zopet priti od tukaj s posebnim vlakom v Slovenijo. Po petih letih zopet. Drugič. Meseca avgusta, ko bo že kaj sadja in grozdja zrelega; po tistem imajo naši ljudje skomine. Pripravljamo se za potovanje že sedaj. Z nami pride mnogo Nemcev. Dobili bi jih lahko za cel vlak; a to bi nam bilo v breme. Seboj povabimo samo svoje dobre znance in prijatelje.

Ampak — da mi ne pozabite naših ubogih samim sebi prepuščenih rojakov v Lotringiji in Holandiji, ki zdihujejo po slovenskem duhovniku! Zato Vas pred koncem še enkrat na to spominjam. Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos, amici mei! J. K.

Kaj se godi doma

Indirektno delovanje za cerkveno zedinjenje.

Maribor, dne 4. maja 1927.

Pretekli torek nas je — mariborske bogoslovce in odbornike Bratovščine sv. Cirila in Metoda — zopet obiskal on, ki je duša in srce apostolskega dela za zedinjenje pri Slovencih, g. prelat dr. Grivec. Bili smo veseli njegovega prihoda, saj smo vedeli, da nam bo povedal zopet kaj novega, nam dal nasvete in svetilki naše apostolske gorečnosti prilil novega olja. In nismo se varali!

Uvodoma nam je g. prelat podal prav zanimivo podrobnejše poročilo o poteku bizantološkega kongresa, ki se je vršil pretekli mesec v naši državni prestolici in katerega se je g. prelat osebno udeležil. Ravno omenjeni kongres nam je najlepši zgled, kako se ves znanstveni, tudi nekatoliški svet zanima za krščanski Vzhod. Nato pa je g. prelat kot nadaljevanje svojega zadnjega predavanja — zadnjič je govoril o direktnem delovanju — govoril o indirektnem delovanju za cerkveno zedinjenje.

Velika ovira zbližanja Vzhoda in Zapada so razna vprašanja, ki sicer niso v direktni zvezi z vero, so pa često odločilna. Zato je treba z indirektnim delom odstraniti vse te ovire, razpršiti predsodke, ustvariti razsvetljenje atmosfere. K temu služijo predvsem:

1. Katoliške šole na Vzhodu, kjer se vzgaja in poučuje mladina, ne glede na versko pripadnost. Otroci dobijo v teh šolah spoštovanje do katoliške cerkve in do katoliškega duhovnika, iz njih src se odstranijo razna nasprotja in predsodki itd. Te šole so storile že mnogo dobrega. Uspehi se že kažejo. Ravno kraji, kjer so ustanovljene take šole, so najbolj dovzetni za misel zedinjenja. Največ zaslug so si v tem oziru pridobili francoski redovniki-asumpcionisti. Pred kratkim so asumpcionistke otvorile slično šolo v Belgradu.

2. Katoliška znanost ima v tem pogledu odločilno nalogo. Vzhod se danes probuja in vprašanje je, kdo bo imel na njega večji vpliv, ali protestantski racionalizem in framazonstvo, ali katolicizem. Gre torej za to, da vzhodna smer katoliške teologije dobi tukaj odločilni vpliv. Zato je znanstveno proučavanje vzhodno-cerkvenega vprašanja tolike važnosti. Tudi v tem oziru so si pridobili asumpcionisti mnogo zaslug, zlasti pa delujeta v tem smislu jezuitska univerza v Beirutu in papežev Vzhodni zavod v Rimu.

3. Medsebojno občevanje in spoznavanje, bodisi dijakov, bogoslovcev, duhovnikov ali laikov, bodisi ustmeno na kakih zborovanjih, ali pismeno, potom korespondence. Ta smer se zlasti iz Rima posebno priporoča. Slovenci se tega še premalo zavedamo.

4. Dobrodelne akcije za Vzhod, kadar isti pomoči potrebuje. Dobrodelnost ima poseben vpliv, karitativno delo odpre marsikatero srce — ki bi bilo sicer zaprto — da postane sprejemljivo za milost božjo. Saj je znano, s kako ljubeznijo so n. pr. spremljali vzhodni kristjani sedanjega papeža Pija XI. akcijo za pomoč gladujoči Rusiji l. 1922.

5. Gojitev verskega življenja s posebnim ozirom na Vzhod. Zgled, ki ga sami s svojim življenjem dajemo pravoslavnim kristjanom, je za nje lahko odločilne važnosti. Kajti svetost ne deluje s teorijami, temveč z zgledom. Katoličani si moramo znati vsepovsod in v vsaki družbi ohraniti svoj ugled, obdržati svoje dostojanstvo. V globinah katoliške verske obnove ima svoje korenine tudi ideja cerkvenega zedinjenja.

Katoliški Slovenci in Hrvati se nahajamo ravno na meji med Vzhodom in Zahodom, na meji dveh kultur. Ravno v teh obmejnih krajih je gojitev indirektne metode za delo verskega edinstva eminentne važnosti. Ako bomo razumeli svoj položaj, lahko s svojim delom neizmerno koristimo katoliški cerkvi, pa tudi sebi in svojemu imenu, sicer se nam pa lahko zgodi, da izgubimo svoj raison d' etre. Zato pa delajmo, bodočnost in uspehe pa prepustimo milosti božji.

Gospodu prelatu dr. Grivcu smo za njegov obisk iz srca hvaležni in mu kličemo: na svidenje!

Matija Munda.

Geografski kongres v Belgradu.

V zadnjih dnevih aprila, od 27. do 29., se je vršil v Belgradu prvi kongres jugoslovanskih geografov, ki je zbral v prestolici krog 40 delegatov iz vse naše države. Ker je v Jugoslaviji le malo geografov, ki bi se mogli udejstvovati na univerzah, je to bil prav za prav kongres profesorjev geografije na srednjih šolah in so ga prireditelji tudi povsem pravilno posvetili predvsem šolskogeografskim vprašanjem. Živahne debate, ki so sledile slednjemu pedagoškogeografskemu vprašanju, so dovolj jasno pokazale, kako potreben je bil ta kongres in kako lepe uspehe bomo mogli pričakovati od bodočih geografskih kongresov.

Takoj prvi kongresni dan je ravnatelj Sv. Tomić podal svoje nazore in nasvete za pouk geografije v srednji šoli. Črpajoč iz bogatih izkušenj, je vzbudil s svojimi izvajanji mnogo zanimanja in izzval živahno izmenjavanje misli o tem težkem vprašanju. Stopnjo višje je šel v svojem predavanju univ. prof. B. Ž. Milojević, ki je stavil različne predloge glede izpolnitve znanja srednješolskih profesorjev geografije in obenem izpopolnitve studija geografije na univerzah v tem smislu, da se zlasti z intenzivnejšim delom v deželopisju pomaga mladim profesorjem geografije premostiti nasprotja, ki obstoje med teorijo na univerzi in prakso na srednji šoli. Sad daljše debate o tem vprašanju so bile razne resolucije, ki jih bo od kongresa pooblaščen odbor predložil ministrstvu prosvete. Tretji večji referat o geografiji na srednji šoli je imel prof. D. Djordjević, ki se je obširno bavil s programom geografskega pouka na srednji šoli in ostro kritiziral sedanje nedostatke. Pomembna sta tudi predloga N. Šćepanovića in V. Mladenovića, ki zahtevata, da naj se vrše ekskurzije na srednjih šolah obvezno in da naj bo geografski pouk na srednjih šolah edinole v rokah strokovnih učiteljev, ne pa profesorjev druge stroke, kakor se je to večkrat dogajalo zlasti v Srbiji. Prof. J. Rubić, Split, je stavil predlog, naj se geografski kabineti izpopolnijo čim bolj zlasti s skioptičnimi in drugimi slikami, kakor sploh z geografskimi učili, ker tudi najboljše predavanje ne nadomešča nazorne predstave.

Poleg teh šolskogeografskih vprašanj je pa tudi čista znanost prišla na svoj račun. Za to so skrbeli zlasti belgrajski kolegi, ki so priredili niz predavanj o Belgradu in okolici (govorili so prof. S. Milojević o morfologiji belgrajskega ozemlja, ravnatelj Etnografskega muzeja B. Drobnjaković o prebivalstvu Belgrada, upravnik višje pedagoške šole E. Cvetić o teritorijalnem razvoju Belgrada od začetka 19. stoletja do danes. V znanstvenem oziru važen je predlog prof. P. Šobajiča, naj se izvede skupna znanstvena terminologija, v kolikor je to pač mogoče. Za to vprašanje je bila izvoljena komisija, v kateri sodeluje od Slovencev dr. V. Bohinec.

Popoldanski čas so zborovalci izrabili za manjše ekskurzije in obiske raznih institucij. Ogledali smo si Etnografski muzej in Muzej srbske zemlje, Botanični vrt in Meteorološki observatorij, gotovo najlepše vtise pa smo odnesli iz Vojnega geografskega instituta, kjer je vodil šef instituta, general S. P. Bošković, geografe skozi vse delavnice tega brez dvoma na višku stoječega zavoda, za katerega bi nas lahko zavidala marsikatera država. Blizu Zemuna smo obiskali praporne plasti ob Donavi in si ogledali tudi vasi na praporju, ki se popolnoma prilagodijo posebnostim tega ozemlja. — Zborovalci so se poklonili tudi spominu velikega jugoslovanskega geografa Jovana Cvijiča. Položili so na njegov grob dva venca, enega v imenu kongresa, drugega v imenu Geografskega društva v Ljubljani. Slovenska delegacija je pietetno obiskala tudi vdovo pokojnika, go. Cvijičevo, ki nam je pokazala med drugim tudi delavnico pokojnika, kjer so nastala baš njegova največja dela. Nema žalost napolnjuje sedaj tihe sobane Cvijičevega stanovanja.

Predsednik kongresa je bil prof. E. Cvetić, za podpredsednika sta bila izvoljena dr. I. Rubić — Split in dr. V. Bohinec — Ljubljana, tajnikoma pa prof. V. Mladenović — Belgrad in dr. R. Savnik — Celje. Vabilu slovenske delegacije, ki je obstojala iz 5 članov, od katerih so trije zastopali Geografsko društvo v Ljubljani, naj se vrši prihodnji kongres jugoslovanskih geografov v Ljubljani, se je zbor z navdušenjem odzval. Sklenil je, da se vrši ta kongres v prestolici Slovenije čez dve leti, to je l. 1929. Natančnejši čas se bo določil šele pozneje.

Prvi kongres naših geografov v Belgradu je bil sicer skromen in nosil pečat teže naših dni, ker se ga marsikdo ni mogel udeležiti, vendar pa je z njim napravljen prvi korak. Slovenski geografi se pa radujemo, da se bo njegovo delo nadaljevalo v beli Ljubljani.

Usodna pomota.

V sredo, okrog 11 dopoldne je prišla v podružnico Jugoslovanske banke v Kolodvorski ulici neka elegantno oblečena ženska ter pomolila uradniku tri bankovce po tisoč dinarjev s prošnjo, naj jih izmenja. Uradnik se je nekaj obotavljal, češ, da je mnogo ljudi, nato pa je prošnji ustregel ter izročil prosilki tri pakete po sto bankovcev za 100 Din, torej skupno 30.000 Din. Banka je oškodovana za 27.000 Din. Prosilka je bankovce površno preštela ter izginila. Primanjkljaj so ugotovili šele pozneje. Žensko, ki si je pridržala denar, zasledujejo oblasti.

Aretiran morilec.

Železničar Franc Koklič, ki je v nedeljo zjutraj v Uršnih selih pri Novem mestu umoril svojo ženo in za katerim je bila izdana tiralica, je bil včeraj v Novem mestu aretiran in odveden v za pore tamkajšnjega okrožnega sodišča.

Utopljenec v Dravi.

V Št. Janžu pri Ptuju so te dni potegnili Drave truplo neznanega moškega utopljenca. L žati je moralo že najmanj mesec dni v vodi, ker bilo mogoče več razločiti potez na obrazu in tudi že lasje izpadli. Utopljenec je oblečen v dobr črno obleko, dalje ima na sebi spodnje hlače modrega barhenta, belo srajco z zelenimi progam obut je v skoro nove boks čevlje na zadrgo. P stave je srednje velike in precej dobro rejen. Brk ima angleško pristrižene. Pri njem niso našli n kakih dokumentov, pač pa običajen vžigalnik medi in bel žepni robec z 1 cm široko črto o robu. Ker sumijo, da je utopljenec najbrže ider tičen z železničarjem Trotovškom iz Studencev p Mariboru, ki je približno pred enim mesecem izg nil na nepojasnjen način, so poslali nekatere pre mete, najdene pri utopljencu, mariborski policij ki vodi poizvedbe za Trotovškom. O slučaju sm svojčas že poročali. Trotovšek je imel navado n siti s seboj večjo vsoto denarja. Na dan, ko je i ginil, so ga proti večeru videli v Mariboru v društ 2—3 žensk, katerim se je pridružil še neznan m ški. Ženske so kmalu odšle, neznanec pa je pote spremljal Trotovška proti domu. Šla sta prek dravske brvi proti Studencem. Od tu pa je pr nehala vsaka sled. Morda se bo sedaj to pojasnil

V Muri utonil.

Pri ceršaški tovarni lepenke v Sladki gori padel v Muro Maks Kukec iz Sladkega vrha te utonil. Njegovega trupla dosedaj še niso našli te ga je Mura najbrže odnesla naprej.

Perilo za gospode

krasne srajce iz finega angleškega ali češkeg cefirja, ovratniki, kravate, nogavice, čepice it Najboljši nakup in bogata izbira pri tvrdki

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Dnevne novice

★ **Nevarno je obolel preč. g. stolni kanonik dr. Ferdinand Čekal.** Duhovnim sobratom se priporoča v memento.

★ **Planinci!** Naš triglavski župnik Jakob Aljaž je preminiul. V hvaležen spomin se udeležimo v soboto v častnem številu njegovega pogreba. Prosili smo, da dobi jutranji vlak iz Ljubljane za planince posebne vozove. Obleka svobodno planinska.

★ **Prošnja na javnost vse Slovenije!** Društva in organizacije vse Slovenije, priredite tudi »Dneve slepih« z javno zbirko v prid zgradbe »Doma slepih«, če je le mogoče, istočasno, t. j. 7. in 8. maja vsaj v večjih krajih Slovenije. — Kolo jugoslovanskih sester, Prosvetna zveza, Slovenska krščanska ženska zveza in Zveza kulturnih društev, stopite na plan ter zbudite k delu za slepce vse svoje včlanjene organizacije in društva!

★ **Poziv.** V noči dne 19. aprila je v vasi Roviše, občina Št. Lampert, okraj Litija, silen požar uničil peterim posestnikom vse gorljivo imetje, hiše, hleve, svinjake, žitnice, sušilnice, kozolce in drvarnice, vsa živila, vso krmo, vso obleko in tudi več živine. Pogorelci nimajo prav ničesar več, niti strehe, niti obleke in si s svojo lastno močjo ne morejo pomagati. Treba jim je pomoči od drugod. Da se jim olajša beda, razpisujem s tem nabiranje milih darov v vsem območju ljubljanske oblasti. Darove sprejemajo: v Ljubljani veliki župan ljubljanske oblasti in mestni magistrat, na deželi pa vsi okrajni glavarji in oblasti, ki jih bodo oni določili. — Veliki župan dr. Vodopivec.

★ **Za Jugoslovansko matico.** V počaščenje spomina blagopokojnih svojih koroških rojakov prošta Einspielerja in župnika Gabrona je daroval g. dr. Janko Brejc, odvetnik v Ljubljani, Jugoslovanski Matici 500 Din. — Iskrena hvala!

★ **Na Borovnici** se bo v nedeljo, 8. maja, vršilo slavnostno odkritje spomenika v svetovni vojni padlim občanom. Pričetek slavnosti ob 10 zjutraj. Spomenik je izdelan iz ihanskega marmorja v narodnem motivu po načrtu g. prof. Grebenca. Gostje dobrodošli!

★ **Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani** z ozirom na sedanjo stavbeno sezijo opozarja vse naročitelje zgradb, da so v smislu § 40. zakona o zavarovanju delavcev z dne 14. maja 1922 (gl. »Uradni list« št. 169 iz l. 1922.) solidarni plačniki za vse one zavarovalne prispevke, ki jih urad predpiše njihovemu stavbeniku za delavce, zaposlene pri dotični zgradbi. Vsled tega je v lastnem interesu naročiteljev zgradb, osobito avtonomnih korporacij, gradbenih zadrug itd., da pri končnem računu brezpogojno zahtevajo od stavbenika potrdilo Okrožnega urada, da ima vse predpisane prispevke plačane. Za slučaj neizterljivosti prispevkov od stavbenika, je namreč urad dolžan iste izterjati v smislu gori navedenega zakonitega določila od naročitelja zgradbe.

★ **Loteristom.** Po deželi hodijo agenti raznih bank, posebno manjših, in vsiljujejo ljudem razne papirje, kakor vojno odškodnino, monopolske in druge. Agentje s primerno zgovornostjo in vsiljivostjo pač marsikoga pregovore. Tak si potem puli lase, ko zve, kako bedasto kupčijo je napravil. Vemo slučaje, ko so plačali posamezni vojno odškodnino 25 odstotkov dražje kot na borzi. Seveda agent mora zaslužiti. Obenem vzam podeželski človek na obroke ter tu plača n obrestih. Če tedaj kdo misli, da mora ime take in podobne papirje, naj ne posluša age tov, ampak naj kupi naravnost v banki. S cer pa smo mnenja, da naj take papirje k puje, kdor more držati stik z borzo. Prijatel ljudstva prosimo, naj svare pred takimi skra no neugodnimi kupčijami.

★ **Jurij Tkalčič,** slavni hrvatski godb nik, praznuje 30letnico svojega umetniške delovanja. Kralj ga je pri tej priliki odlik val z redom Sv. Save III. vrste.

★ **Zgled narodno-obrambnega delovanj** Podružnica Jugoslovanske matice v Breznic p. Žirovnica, ena najagilnejših podružnic naše narodno-obrambne organizacije, je t kom svoje zadnje poslovne dobe zbrala Jugoslovansko matico na članarini in razn prireditvah 6271.96 Din. Podružničnemu o boru in vsem matičarjem izrekamo za njih n sebično in požrtvovalno delovanje javno z hvalo in priznanje.

★ **Za Jugoslovansko matico.** V počaščenje spomina blagopokojnega nadučitelja g spoda Petra Repiča je učiteljstvo na Un zbralo za Jugoslovansko matico 200 Di Peti razred osnovne šole na Rakeku je m sto venca na grob součenke Milovane Dra kove zbral za Jugoslovansko Matico 60 Di Vsem darovalcem iskrena hvala!

★ **Število sistemiziranih uslužbenc ljubljanskega poštnega ravnateljstva.** Pošt ministrstvo je napravilo pregled sistemizir nega stanja za področje ljubljanskega poš nega ravnateljstva. Sistemiziranih je vse vkup 1828 uslužbencev, in to: 53 uradnik I. kategorije, 394 uradnikov II. kategorij 376 uradnikov III. kategorije, 433 zvaničn kov, 461 služiteljev, 45 dnevničarjev in dninarjev.

★ **Vinogradniki,** kmetijska društva občine, naročite podlage ameriške trte R paria portalis za vkoreničenje, kot nadom stilo za divje trte, šmarnica, Othello, lip itd. Vsak, ki pošlje potrdilo občinskega urad da je trte v ta namen porabil, dobi trte z stonj. — Državna trtnica v Novem mestu.

★ **Zveza državnih nameščencev za Sl venijo** sklicuje za nedeljo, 8. t. m., ob 10. v posvetovalnico mestnega magistrata str kovni svet (čl. 17. pravil). Vabljeni so odborniki zveze in delegati (namestniki) zvezi včlanjenih organizacij. Posebna vab so organizacijam razposlana. Za odbor: Jo Bekš, tajnik, Milan Paternoster, načelnik.

★ **Ministrstvo za kmetijstvo** je odobri kredit za dovršitev kmetijske šole v Vrš

★ **Kmetijska razstava** bo od 24. do 2 maja v Dortmundu. Kmetijsko društvo »Agr ria« v Novem Sadu prireja izlet kmetovalc v Dortmund. Pot stane 200 Din od Nove Sada tja in nazaj.

★ **Harambaša Perić,** ki je bil nekdaj str in trepet potnikov v Banatu, je te dni um Že poprej so ga bili enkrat vjeli in spravili zapor v Veliki Kikindi, pa je ušel preko m v Romunijo. V Temešvaru so ga obsodili dosmrtno ječo. V ječi pa je dobil tuberkulo in umrl.

★ **Železničarski restavraterji** iz c države imajo te dni svoj kongres v Zagreb Razpravljajo o načrtu, kako izpopolniti in boljšati naše kolodvorske restavracije, da

V. P.:

Jubilej katoliškega prosvetnega društva v Šiški.

Petnajst let je minilo, odkar so se na iniciativo blagopokojnega patra Mariofila Holečka zbrali šišenski očaki in fantje, da ustanove katoliško izobraževalno društvo s sedežem v Spodnji Šiški. Delokrog društva pa naj bi bil razširjen tudi na Zgornjo Šiško in Koseze. Obstoj društva datira še nazaj v drugo polovico leta 1909, vendar pa se je pravo delovanje pričelo šele 14. aprila 1912. Zapiski nam omenjajo takratne prve odbornike in člane: Babnika, Prestarja, Košenino, Puharja, Pirša, Komana, Kadunca, Babnika, Kranjca in Kalana. Pod gostoljubno streho Matevževčeve Micke so se vršili prvi sestanki in odtod izvirajo petnajstletni bogati sadovi vsega katoliškoprosvetnega delovanja v Šiški. Že 21. julija 1912 so bili ustanovljeni: dramatični odsek (Emil Brajer), ženski odsek (Borštnarjeva) in pevski odsek (Karel Javoršek); orlovskega odseka takrat še ni bilo, a vendar je odbor društva poskrbel, da so šišenski fantje lahko hodili telovadit v Dravlje k tamkajšnjemu odseku. Društvo se je kljub vsem težkočam začelo dokaj hitro dvigati in pridobivalo vedno več članov, zlasti ko so ljudje uvideli, kako mnogo si prizadeva v odpomoč revnim otrokom, ko je neštetokrat naklonilo podporo Vincencijevi družbi.

Dne 7. julija 1914 se je društvo preselilo v Spodnjo Šiško k »Favaju« v Kolodvorski ulici, toda le za kratek čas. V najlepši priložnosti smotrenega delovanja je prekrižala načrt svetovna vojna in tedaj je nastal »le grand silence« vsedotlej, dokler se ni vršil 26. decembra 1918 prvi redni občni zbor po vojni in ko je dal društvu novega življenja in novih smernic predsednik g. Orehek. Leto dni kasneje sta bila ustanovljena moški in ženski odsek Orla.

Kakor vsako društvo, tako je imelo tudi to društvo težkoče radi prostorov, kjer bi se zamoglo neovirano in prosto širiti. Neprestane selitve so jenjale v letu 1923, ko so ga sprejeli pod svojo streho oo. frančiškani in kjer ima še danes društvo svoj sedež. Volja in delavnost posameznih odsekov sta priborili društvu primernega slovesa in tako šteje danes ob petnajstletnici nad 400 članov in članic s prav častnim številom aktivno sodelujočih. Za svoje člane skrbi s prirejanjem iger, poučnimi predavanji in knjižnico.

V nedeljo 8. maja proslavi društvo petnajstletnico obstoja. Ta jubilej naj nas združi v zavesti, da je to naš praznik, praznik dela in velikega ustvarjanja umrlih in še živečih prosvetnikov ter da ta dan strnjeni v veliki katoliški prosvetni družini zberemo nove volje in novih moči za nadaljnje delovanje pod geslom našega pokojnega Kreka.

Spominjajte se Podpornega društva slepih, Ljubljana, Wolfova 12!

odgovarjale potrebam mednarodnega prometa. Izboljšanja in adaptacije bi se izvršile deloma na račun ministrstva za promet, deloma pa na račun restavraterjev samih.

★ **Belgrajski župan in mestni svet sta dobila povabilo, da obiščeta Budimpešto.** Pričakujejo ga v nedeljo.

★ **Koncesije za gradbo železniških prog.** Ministrstvo za promet bo te dni imenovalo komisijo, ki naj izdela načrt zakona o koncesijah privatnim društvom za zgradbo železnic.

★ **Zagrebška mestna občina za gradbo hiš.** Zagrebška mestna občina je sklenila parcelirati del svojih zemljišč za zgradbo stanovanjskih hiš. Zemljišča na »Švabinem bregu« bodo razparcelirali v 32 stavbišč ter jih po 40 Din kvadratni meter oddali mestnim mestnim uslužbencem, katerim bo mestna hranilnica dala cenena posojila. Reflektanti morajo dobljena stavbišča zazidati do konca leta 1928. — Druga parcelacija se ima izvršiti na »Rebru« blizu Maksimira. Tu bo 322 stavbišč za vile po 150 do 200 Din kvadratni meter. — Tretji kompleks na »Gogoljskem bregu« se bo zazidal z blokom velikih stanovanjskih hiš s 136 stanovanji. Poleg teh hiš pridejo še male enodružinske hišice z malim vrtičem po čisto nizki ceni. Tudi ta del se ima zazidati že tekom l. 1927. in 1928.

★ **Lovsko pravico** krajevne občine Ambrus bom oddal v zakup za dobo od 1. avgusta 1927 l. do 31. julija 1930. l. na javni dražbi na uradnem dnevu v Žužemberku dne 21. junija 1927. l. ob 12. uri. Dražbeni in zakupni pogoji so interesentom razgrnjeni na vpogled med uradnimi urami pri podpisanem. Opozarjam, da bom kot zakupnike odobril le člane Slov. lovskega društva. — Okrajni glavar v Novem mestu, dne 4. maja 1927. Krajšek l. r.

★ **Popravek.** V poročilu o seji anketnega odbora v našem listu z dne 4. t. m. bi moralo stati v tretji koloni, 14. vrsti od spodaj mesto »če tudi bi bila sicer potrebna« pravilno »tudi če bi bila morda sicer potrebna«.

★ **Osebne novice s pošte.** Imenovani so za dnevničarje oziroma dnevničarke: Albina Sotelškova in Franc Štefančič na ljubljanski glavni pošti, Zorana Triglavova v Dolenjem Logatcu, Zorana Fischingerjeva v Novem mestu, Vladimir Weingerl v Rojaševcih, Jožica Schinkova v Rušah, Rudolf Batis v Litiji in Ciril Marinšek v Rimskih toplicah. Napredovali so: za pb. ur. II-2 Rudolf Kohlbesen pb. ur. II-3 na mariborski kolodvorski pošti; za pb. ur. II-3 Joško Jakše in Frančiška Stanovnikova na ravnateljstvu, Viktor Zagorski in Iv. Plausteiner v Mariboru, Antonija Milavčeva, Fr. Puh, Marija Tekavčeva in Srečko Kadun v Ljubljani, Marija Goričarjeva, Joško Savelli in Albina Rihteršičeva v Celju, Jernej Čunta v Mariboru, Janko Kocmur v Litiji, Fr. Šuman pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, Kornelija Fürstova v Slov. Bistrici, Joško Kermek v Guštanju, Anton Pavšek v Radovljici, Jožef Dvoršak v Ptuju in Marija Porentova pri Devici Mariji v Polju, vsi pb. ur. II-4; za pripr. III-4 na ljubljanski glavni pošti Polonica Žagarjeva pogodbena poštarica v Osilnici, za podur. I. skup. Leopold Božič služ. 1. skup. na ljubljanski glavni pošti in za pripr. zvan. 3. skup. Mirko Oblak služ. 2. skup. pri III. t. t. odseku v Ljubljani. Upokojena sta: pb. ur. II-3 Silva Grahova v Celju in pa pom. kond. I. skup. Ivan Jevšenak v Mariboru. Prestavljeni so: pub. ur. II-2 Albin Lichteneker iz Belgrada na ljubljansko kolodvorsko pošto; pb. ur. II-4 Rafaela Knapičeva iz Celja v Ptuj, Frida Hutmanova iz Ljubljane v Mislinje, Vida Trefaltova iz Ljubljane v Zagorje ob Savi in Slava Rodičeva iz Celja k Sv. Lenartu v Slov. goricah; pb. ur. II-5 Mara Hafnerjeva iz Kamnika v Ljubljano na glavno pošto, Milenko Todorovič iz Subotice v Tržič, Vera Plehanova iz Križevcev v Prekmurju v Mursko Soboto, telefonistka III-3 Dragica Flischova iz Zagorja ob Savi k Sv. Pavlu pri Preboldu, pripr. III-4 Jakob Pavalec iz Marnberga k Zg. Sv. Kungoti, Vlado Bur iz Murske Sobote v Križevce v Prekmurju, Jože Zidarič iz Ivanjkovcev v Cankovo, Romana Peitlerjeva iz Maribora v Gornjo Radgono; pripr. zv. 3. skup. Milena Peršetova iz Ljubljane v Kamnik, služ. 2. skup. Alojzij Zoppe iz Šmarja pri Jelšah v Celje in dnevničar Alojzij Koser iz Rogaševcev v Slatino Radence. Službo je odpovedala pripr. III-4 Marija Ravnikova na ljubljanski glavni pošti.

★ **Čudežne zdravilne uspehe dosežete pri** revmatizmu, protinu, nevralgijah (ischias), pri živčnih in ženskih boleznih, pri vapnenju žil, motenju (prebave), ostarelosti, kron. kožnih boleznih. Svoje telo okrepčate in pomladite, ako se zdravite v starodavnem, radio emanacijskem termalnem kopališču Toplice pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36 do 38° C. Postaja Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. septembra. Ves modern komfort. Prospekte na zahtevo. Pošta, telegraf in telefon.

★ **Lekarna G. Bakarčič v Ljubljani se** je preselila s Karlovške ceste št. 2 na Sv. Jakoba trg 9, nasproti šole. 3434

Ljubljana

⊙ **Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani** (moški zbor) se udeleži pogreba častnega člana Glasbene Matice župnika Jakoba Aljaža na Jesovjem v soboto, dne 7. t. m. dopoldne. Zbor bo zapel v slovo zaslužnemu častnemu članu žalostinko.

⊙ **Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani.** Člani moškega zbora naj si izposlujejo za soboto dopust radi udeležbe pri pogrebu častnega člana Aljaža. — Odbor.

⊙ **Pri zaključni slovesnosti letošnje sezone** združeni s proslavo **Očetovega dne** (v veliki dvorani hotela »Union« v nedeljo dne 8. maja ob 20. uri) se prvič vprizori Silvin Sardenkova pesnitev: »Sveti Jožef«, obstoječa iz sedem spevov. Vsak teh spevov druži v sebi 1 pevsko točko, 1 deklamacijo in živo sliko, ki vse tri umetniško opevajo isti dogodek kot n. pr.: Rojstvo v Betlehemu, Darovanje v templu, Beg v Egipt, Dvanajstletni Jezus v templu, V Nazaretu, Smrt sv. Jožefa, Poveličanje. Izmed pevskih točk sta dve za samospeve s klavirjem, pet za mešan zbor, ki jih proizvaja slov. glasbeno društvo »Ljubljana«. Vstopnice se dobe v predprodaji v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta 7.

⊙ **Opozarjamo** vse člane križanske moške Marijine družbe na današnji izvencerkveni sestanek. Pričetek po šmarnični pobožnosti v Križankah (po 8. uri).

⊙ V **Katol. prosvetnem društvu v Mostah** pri Ljubljani se namerava ustanoviti pevski odsek za mešani zbor. Vabijo se vse pevke in vsi pevci, da se čim prej prijavijo pri gospodu predsedniku ali pa pri gdč. tajnici »Prosvetnega društva v Mostah«.

⊙ **Srednješolski telovadni nastop.** V nedeljo, dne 8, maja, ob 15. uri se bo vršila javna telovadba ljubljanske srednješolske mladine pod vodstvom telovadnih učiteljev. Tretjič po prevratu nastopijo dijaki pred občinstvo, da pokažejo v kratkih urah delo, ki ga vrše po telovadnicah in na telovadiščih tekom šolskega leta. Taki nastopi so potrebni in poristni na eni strani za dijaštvo samo, ki na ta način pridobiva smisel za skupno delo in za disciplino, poleg vsega pa zanimanje za važno telesno stran šolske vzgoje. Na drugi strani pa tudi za javnost, da po taki skupni sliki laže ve ceniti vrednost smotrenih telesnih vaj, ki jim je prvi cilj zdravje, okrepitev in poplemenitev šolske mladine. Letošnja prireditev se bo vršila na letnem telovadišču v Tivoliju. Ta prostor je za ta nastop najprimernejši. Saj se je celo leto rabil kot igrišče in telovadišče bližnjih zavodov. Celo prireditev so si zamislili že s početkom šolskega leta telovadni učitelji sami. Hoteli so z njo vcepiti dijaštvu veselje do telesnih vaj in dvigniti v javnosti ceno smotrenega telesnega dela. Bog daj, da bi se jim vse to posrečilo. Vsa prireditev je pod pokroviteljstvom min. predsednika V. Vukičeviča. Proste vaje bo spremljala godba Dravske divizijske oblasti pod vodstvom g. Čerina. Cenjeno občinstvo pa naj pokaže s svojim obiskom, da ceni to, kar je tako ljubo šolski mladini. Predprodaja vstopnic se vrši v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

⊙ **Umrl je** v državni bolnišnici g. Oroslav Peček, hišni posestnik in oče našega igralca. Pokojnik je imel 11 otrok, izmed katerih jih živi še petero. Naj v miru počiva!

⊙ **Sv. maša na Rožniku.** Strok. in podporno društvo trgovskih in podjetniških uslužbencev v Ljubljani ima v nedeljo, 8. maja, ob 9. uri sv. mašo na Rožniku ter vabi vse članstvo, prijatelje in znance k udeležbi.

⊙ **Na Rožniku** bo imelo sv. mašo Kat. društvo rokodelskih pomočnikov v nedeljo, 8. t. m. Pri sv. maši bo pel pevski zbor pod vodstvom g. prof. M. Bajuka. Pričetek je ob 7. uri zjutraj.

⊙ **Krekova mladina Ljubljana.** Danes zvečer ob 8. uri se vrši v društvenih prostorih splošni sestanek, na katerem bo predaval g. Fr. Žagar. Predavanje bo jako zanimivo. Prosimo polnoštevilne udeležbe. — Odbor.

⊙ **Električna cestna železnica** obvešča javnost, da bo radi popravila križišča na progi drž. železnice na Dolenjski cesti v dneh 10., 11. in 12. maja t. l. na tej točki ustavljen promet z vozovi. Pocestni promet se bode za ta čas vršil preko Orlove in Ižanske ceste v mesto, ozir. obratno.

⊙ **Umrli** so v Ljubljani: Oskrbnik mestn. drsališča g. Dragotin Korošec, pogreb bo danes popoldne ob pol 6. uri iz hiše Pod Turnom 2; vdova sodn. ofic. gospa Elizabeta Weber, pogreb v soboto popoldne ob 6. uri iz deželne bolnice; upok. magistr. uradnik g. Matej Miklavčič, pogreb v soboto iz Ceste v Rožno dolino 44. Naj počivajo v miru! Preostalim naše sožalje!

⊙ **P. Stepičev »Murček«.** V zadevi tožbenega zahtevka proti g. P. Stepiču, trgovcu z vinom v Šiški, na izplačilo odškodnine za rane, povzročene od njegovega črnega psa — volčjaka »Murčka« (in za posledice), — prosim vse one, ki morejo dati podatke o popadljivosti tega psa ozir. one, ki so bili event. od njega kadarkoli in kakorkoli napadeni, dalje one, ki vedo, da do 18. decembra 1926. sploh ni bilo nobene svarilne tablice glede psa na svojem mestu, naj se blagovolijo radi nujnosti takoj oglasiti pri odvetniku na Dunajski cesti št. 6 (ozir. naj le tam prijavijo svoj naslov in podatke). — Šiškarji, pogumno na dan! — Smrekar, um. slikar.

⊙ **Nesreča na Viču.** V nedeljo se je peljal z motornim kolesom g. Pehani po cesti proti Viču. Pri prehodu čez železniški tir se je pa zaletel z vso silo v zaporo, ki je prav tisti moment zaprla prehod. Pehani je odletel ob cesto in se poškodoval na glavi, kolo je bilo pa skoro popolnoma razbito.

⊙ **Konje je zaigral.** Na Dolenjski cesti sta balinala Jože in Janez. Ker je Janez znal bolje bližati, je Jože izgubil vse partije in moral plačati za vsako liter vina. Končno mu je zmanjkalo denarja. V igralski strasti je stavil na igro par bratovih konj in — igro izgubil. Nsatal je seveda prepir, ker Jože ni hotel plačati izgubljene stave, iz prepira se je razvil pretep, katerega je zaključil šele stražnik, ki je ugotovil, da je Jože sunil z žepnim nožem Janeza v glavo in mu prizadejal 4 cm globoko rano.

⊙ **Mestna zastavljalnica** naznanja, da se vrši tomesečna dražba v septembru 1926. zastavljenih predmetov v četrtek, 12. t. m. ob 15. uri v uradnih prostorih v Prečni ulici.

⊙ **Zasebni krojni tečaj** za dame in gospode, izdelovanje krojev po meri. Nov tečaj dne 16. maja. Stari trg 19, II. nadstropje. 3424

VELIKA IZBIRA

raznega perila, modnih bluz, nogavic kravat itd. Kupi se najbolje pri

IGN. ŽARGI, Sv. Petra cesta

Po znižanih cenah.

Maribor

□ **Posmrtnica za pokojnim g. Jakobom Aljažem v Mariboru.** Aljažev klub v Mariboru bo opravil posmrtno opravilo za pokojnim g. Jakobm Aljažem, čuvarjem našega Triglava, v soboto zjutraj ob sedmih posmrtnico z requiem mašo, ki jo bo služil podpredsednik Aljaževega kluba g. prof. Ivan Bogovič. (Predsednik g. dr. Jehart je na potovanju v Sveto deželo in Egipet.) Prosimo vse planince, znance in prijatelje pokojnega gospoda Jakoba Aljaža, da se udeleže te službe božje na dan njegovega pogreba. — Aljažev klub.

□ **Pevski zbor Glasbene Matice** ima danes v petek zadnjo pevsko vajo. V interesu društva prosim vse člane, da se je sigurno udeležijo. Po vaji zelo važen razgovor.

□ **Ljudska univerza v Mariboru.** V ponedeljek 9. maja bo predaval g. inž. J. Kukovec o predmetu: »Egoizem in altruizem«.

□ **Enotna postaja za avtoomnibuse.** V Mariboru se steka osem avtoomnibusnih prog. Avtoomnibusi nimajo stalnih postajališč, eni se ustavljajo pred kolodvorom, drugi na Glavnem trgu, nekateri zopet pred gostilnami itd. Za tujega potnika je to zelo neprijetno, ker ni dovoljno orientiran. Temu bi se dalo odpomoči, če se ustanovi centralno postajališče za vse omnibuse. Pripraven bi bil za tako postajališče najbolj Trg svobode, s katerega bi se pa moral prestaviti trg za seno in mostna tehtnica. Oboje bi spadalo v bližino klavnice. Avtoomnibusi bi pa poleg tega imeli še posebno postajališče na raznih krajih mesta radi udobnosti potnikov, tako da se nekomu, ki hoče izstopiti na Glavnem trgu, ni treba voziti do centralne postaje. Vse postaje bi morale biti označene z napisnimi tablami, na katerih bi bil tudi vozni red vseh linij, ki bi bil ponoči razsvetljen. Dalo bi se to napraviti po vzorcu plinskih reklamnih kandelabrov, katere zadnje čase postavlja mestna plinarna. Veliko število avtoomnibusov na centralnem postajališču bi gotovo napravilo na vsakega dober vtis, posebno še na tujca.

□ **Magdalenski park** se bo otvoril v nedeljo 8. maja s koncertom, ki ga bo izvajalo od 11 do pol 13 Glasbeno društvo železniških delavcev in uslužbencev.

Ne puščajte otrok v park brez nadzorstva! V novozgrajenem magdalenskem parku so v sredo popoldne zasačili pasanti dva dečka, ki sta ruvala novo zasajene smreke. Izruvala, oziroma poškodovala sta 35 komadov mladih smrek. Policija je nato ugotovila, da sta otroka Karla Bukovška in Antonije Tomažičeve, ki stanujeta ob železnici št. 4. Starši otrok bodo seveda strogo kaznovani.

□ **Mestna občina mariborska** razpisuje oddajo kamnoseških, mizarskih in pečarskih del za nove mestne stanovanjske hiše v Smetanovi ulici. S kolekom za 100 Din opremljene ponudbe je vložiti v vložišču mestnega magistrata mariborskega do torka 10. maja ob 11 dopoldne. Ponudbe se bodo odprle ob 11 v navzočnosti ponudnikov. Vsi pripomočki in potrebni formularji se dobe pri mestnem gradbenem uradu od petka 6. maja v dopoldanskih urah. Mestna občina si pridržuje pravico oddati dela skupno ali pa posamezno brez ozira na višino ponudenih cen.

□ **Mariborski kovaški in dimnikarski mojstri** so dan sv. Florjana kot zaščitnika obeh stanov proslavili na poseben način. Po stari lepi navadi so se dopoldne skupno s pomočniki in vajenci udeležili sv. maše v stolnici. Popoldne pa so napravili izlet v Radvanje, kjer so imeli slavnostno zborovanje z zabavo. Na slavnosti so govorili načelnik kovaške zadruge za mariborski politični okraj g. Vrzel, član načelstva zadruge dimnikarjev g. Josip Racek in narodni poslanec g. Franjo Žebot. Mojstri kakor tudi pomočniki so sklenili, da bodo večkrat prirejali take skupne sestanke. Prav lepo je g. Racek poudarjal veliko važnost, da se oživi med obrtniki zopet misel skupnosti, kakor je bila nekdaj za časa starih zadrug ali »cunftov«. Resnemu delu prireditve je sledila prijetna zabava.

Celje

K državnemu pravdništvu v Celju je premeščen g. dr. Stanko Štrukelj, dosedaj v službi pri sodišču v Mariboru.

Sodniški izpit je položil s prav dobrim uspehom pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani pravni prakitkant celjskega okrožnega sodišča g. dr. Albin Juhart.

Pevski zbor prosvetnega društva v Celju ima danes po šmarnicah redno pevsko vajo. Prosimo gg. pevce in pevke, da se vaje zanesljivo udeleže.

Savinjska podružnica SPD v Celju sklicuje svoj izredni občni zbor za 12. maj ob 19, v slučaju nesklepčnosti pa ob 20 v kavarniški sobi Celjskega doma. Na dnevnem redu je sprememba pravil, dopolnilne volitve in slučajnosti. Člani, ki želijo imeti ugodnost polovične vožnje po železnici, naj oddajo svoje legitimacije gotovo do 15. maja, ker je treba izposlovati potrdilo ljubljanskega železniškega ravnateljstva.

Stanovanjsko sodišče v Celju opozarja hišne gospodarje in najemnike stanovanj, da stanovanjsko sodišče po 1. maju nikakor ne preneha, temveč da bo v mejah svoje zakonite pristojnosti poslovalo kakor doslej tudi še naprej do 1. novembra. Zlasti pa se poudarja, da velja obveznost hišnih gospodarjev in izselivših se najemnikov, prijavljati stanovanjskemu sodišču v zakonitem roku vsa doslej pod zaščito spadajoča izpraznjena stanovanja še tudi nadalje, in da bodo taka stanovanja tudi še naprej dodeljena, z omejitvijo, da se za nje lahko potegujejo po 1. maju samo premeščeni državni uradniki. Tudi razlogi odpovedi in postopanje glede tega, to vse je pri zaščitenih stanovanjih in najemnikih v času do 1. novembra nespremenjeno in ostane tako, kot je bilo doslej.

Gledališka predstava Fedor Gradišnikove novitete »Norec« je preložena od torka na petek 13. maja. Režija in glavna vloga je v rokah pisatelja samega. Poleg njega nastopijo še gospe Gradišnikova in Sadar-Vorbachova, gdčna Jurmanova in gg. Pfeifer in Velušček. Vstopnice se lahko rezervirajo v knjigarni Goričar in Leskovšek.

V avto je zavozil. S. Martin, po poklicu kovač, je v nedeljo 1. maja ob tričetrt na 9 dopoldne tako nerodno vozil s kolesom iz Aškerčeve na kralja Petra cesto, da je zavozil v mariborski avtobus, ki je pravilno vozil po desni strani ceste. Kolo je prišlo pod avto in se je temeljito zvilo, kolesar si je pa samo malo pomazal obleko.

Policija je našla na Kralja Petra cesti koščena očala z rjavimi šipami. Kdor jih pogreša, naj se zglasi pri policijskem oddelku okrajnega glavarstva. Istotam pričakujejo lastnico tanke srebrne vratne verižice, na 2 mestih pretrgane.

Za mestne uboge so kot velikonočno darilo darovali razni dobrotniki skupno 6030 dinarjev. Vsak mestni ubožec je prejel 80 dinarjev, oni ubožci pa, ki stanujejo izven mestne ubožnice, so dobili po 100 kg žaganih bukovih drv. Mestni ubožni svet izreka vsem plemenitim darovalcem iskreno zahvalo.

Kamnik

Za občinske volitve se vse stranke, ali bolje rečeno, vsi občani marljivo pripravljajo. Vložene bodo najbrže samo tri liste in sicer: Lista SLS, lista SDS in lista gospodarskega bloka, ki jo sestavljajo radikali, samostojni kmetje in socialisti. Demokrati so se menda ustrašili svojega dosedanjega vodje dr. Karbe in ga potisnili na peto mesto v kandidatni listi. Pa menda ne bo dosti zaleglo, posebno, ker tudi njegovi drugi, odvetnik dr. Trampuž in oba Komarja niso preveč privlačne sile. Samo lepe oči niso vse; treba jih je podpreti z uspešnim delom, kar pa dosedanje demokratsko občinsko gospodarstvo ni bilo! Pridni v agitaciji so samostojni kmetje, ki se jim je pridružil podžupan g. Škof, do afere Slavenske banke Karbov pristaš, ki pa ga je, uvidevši, da demokratsko občinsko gospodarstvo ni ravno sijano, zapustil. Njemu je že sledil in še bo marsikak dosedanji demokrat. Oči se jim odpirajo, če prav počasi in pričeli so spregledovati. Mnogo jih bo, demokratov, ki se bodo vzdržali volitev, med njimi celo dosedanji njihovi odborniki. Znamenje, da vsi vidijo, kako so ga zavozili naši demokrati! — Naša SLS gre z zaupanjem in mirno zmagi nasproti. Jasno je že zdaj, da bo najmočnejša izšla iz boja. Naša SLS je bila dozdaj zadnje čase popolnoma izrinjena od javnega dela v občini in Mestni hranilnici in bilanca mestnega javnega dela je pokazala, da je bilo to zlo, ki ga je treba čimprej popraviti in dati javno upravo treznim in uvidevnim možem. Tako ima naša SLS na listi in občani lahko volijo z zaupanjem, da bo le tedaj možno speljati zavoženi voz iz blata, ako bodo krepko pomagali možje iz vrst SLS!

Kopališče v zdraviliškem parku usmiljenih bratje temeljito obnavljajo in popravljajo, tako da se bo prihodnji mesec že moglo otvoriti za banjske in bazenske kopeli. Pozdravljamo ta korak usmiljenih bratov, prebivalstvo, posebno tujce in izletnike pa vabimo, da se bodo pridno posluževali teh kopeli. Posebno, če bo hladno poletje, bo to kopališče naravnost rešitev željnim vode in kopanja. Kopališče bo urejeno skrbno in marljivo vodeno, ter bo ustrezalo vsem higijenskim predpisom.

Zgradba novega jezu na Bistrici od parka usmiljenih bratov do Staretovega obzidja je razpisana. Ponudbe je vlagati do dne 10. maja do 6. ure popoldne v mestni občinski pisarni pod naslovom »Gradba jezu«.

Rjavega hrošča je letos v našem okraju obilo, zato je umesten poziv okrajnega glavarstva na županstva in vse prebivalce, naj store vse, da se že v začetku zatre kolikor mogoče z rednim uničevanjem ta škodljiva nadlega: Vsi, ki količkaj utegnejo, naj pri tej akciji pomagajo.

Na sodni deski visi obenem ravno trinajst razpisov dražb premičnin. Brez ozira na nesrečno številko zelo slabo znamenje za gospodarske prilike kamniškega sodnega okraja!

Vina in vinskega mošta se je popilo, oziroma stočilo v kamniškem sodnem okraju 10.582·19 hl, trošarine plačalo 356.415·65 Din, občinskih doklad nanjo 452.891·03 Din; v brdskem sodnem okraju pa se je stočilo 2056·86 hl, trošarine plačalo 71.483·50 Din, občinske naklade pa 198.291·76 Din. Tedaj je plačal kamniški politični okraj samo državi in občinam od vina v enem letu 1,074.081·94 dinarjev. Vsota pa, izdana za vino, gre v desetmilijone v enem samem letu, v enem samem okraju. In če upoštevamo še, da je lansko leto precej padel konsum vina, pa se močno dvignilo pitje žganja, tako da je marsikatera gostilna na deželi stočila več žganja kot vina, nekatere čez 10 hl v enem letu, si lahko predstavljamo, kam drvi prebivalstvo kamniškega okraja, ako se ta strašna kuga ne zajezi. Vsi odločilni faktorji, vsa društva, vsi trezno misleči naj upoštevajo to žalostno statistiko in obračajo vso pozornost v to, da odvrnejo naše ljudi od tega prežalostnega pitja!

Kočevje

Glasbeno društvo v Kočevju priredi dne 13. maja 1927. ob 8. uri zvečer v hotelu »Trst« predavanje o Beethovnu. Predava dvorni svetnik dr. Josip Mantuani iz Ljubljane. Po predavanju izvajajo gojenci višjih razredov glasbene šole nekaj skladb Beethovna. Ker bo to predavanje zelo zanimivo, je želeti, da se ga občinstvo polnoštevilno udeleži.

Ptuj

⊕ **1. maj** je nudil dovolj razvedrila. Socialni demokrati so imeli svojo veselico v Ljudskem vrtu, Narodna delavska zveza pri Bračiču, v gledališču so igrali »Pasijon«, na sportnem prostoru je bila sportna Olimpijada gozdovnikov in cirkus Rebernigg je bil kljub temu popoldne in zvečer dobro obiskan.

⊕ **Lovska sreča.** Gospa Nada Orožen, soproga tukajšnjega mag. farmacije B. Orožna je dne 1. maja ob 4. uri 4 minute zjutraj ustrelila v revirju Sv. Areh na Pohorju lepega divjega petelina.

⊕ **Nova avtozveza.** Haloze so dobile dvakratno dnevno avto zvezo s Ptujem. Avto vozi preko Durniš, Št. Vida v Novo cerkev ter nazaj. V Ptuju je postaja dravski most. Enosmerna vožnja velja 14 Din.

⊕ **Cirkus Rebenigg** se je tri dni mudil tu. Obisk je bil dober, saj je nudil res mnogo zanimivega ter privlačnega. Redko »zaide« tako lepo opremljen cirkus k nam. Ravnatelj Rebernigg sam je rodom Celjan. V sredo zjutraj je odrinil v Čakovec.

Slovenska krajina

Prošnja trgovcev. Prekmursko trgovstvo je vložilo na vodstvo trgovske zbornice prošnjo, da z ozirom na posebne razmere, ki vladajo v Prekmurju, dovoli, da smejo biti trgovine odprte tudi ob nedeljah in praznikih. Prošnja je v vsakem oziru utemeljena, zato se pričakuje, da bo odgovor zbornice pozitiven.

Še vedno čakamo. Pred tedni že so naslovile »Novine« na »Jutro« poziv, da imenoma navede one »madjaronske kače«, o katerih govori v svojem dopisu iz Gornjih Petrovec. Poziv je vzbudil veliko pozornost pri prekmurski slovenski javnosti in vsakdo je radovedno pričakoval, kako se bo »Jutro« odzvalo. Dosedaj ni odgovora. »Novine« in z njimi ljudstvo pa še nadalje vztrajajo pri svojem pozivu. Pridružujemo se mu na tem mestu tudi mi. »Jutro« naj odgovori. Dokler tega ne stori, ostanemo pri trditvi, ki smo jo izrekli na tem mestu, da vidi namenoma ali nevede strahove in s tem vrši usodno protinarodno in protidržavno delo ravno v kraju, kjer bi bilo treba precej pozornosti posvetiti temu, da se narodna zavest budi s pozitivnim delom.

Hotiza. Ustanovila se je mladeniška in dekliška Marijina družba. Takoj v začetku se je prijavilo 25 fantov in 61 deklet. Sprejem je na slovesen način izvršil mil. g. Franc Časl, kanonik in škof. vodja Mar. družb v Mariboru. Ob tej priliki je tudi blagoslovil novi zvon, oltar in baldahin. Da si je nova cerkvica mogla nabaviti te nove predmete, gre zahvala vrlim rojakom v Ameriki, ki svoje domače podpirajo z dolarji.

Sportno društvo »Vrhnika«, kolesarska sekcija, priredi v nedeljo, dne 8. maja, na progi Vrhnika — Planina in nazaj dirko. Proga gorska. 50 km. Pričetek točno ob pol 4 popoldne. Start in cilj na Glavnem trgu na Vrhniki. Občinstvo se naproša, naj ne ovira dirkačev. Dirka je društvena. Ker je proga ena najboljših v Sloveniji, še posebno vabimo vse člane slovenskih kolesarskih društev. Na svidenje!

Dopisi

Št. Vid nad Ljubljano. Koncertiranje »Kamniškega godalnega kvarteta« v nedeljo pri ponovitvi »Doma« v Ljudskem domu obeta biti za Šent Vid senzacija prve vrste. Take muzike še nismo imeli prilike slišati. Bazzinijev kvartet je poln sladkih melodij, saj ga je pisal italijanski vijolinski virtuoz, obenem pa učinkovit in mogočen in zadnji stavek v njem zveni operno. Oba slovenska komada sta kakor govorila iz slovanske duše, Šantlov poje v bogati pesmi Primorca, Savinškov sanja o daljni deklici na vzhodu. Godardov kvartet je še bolj sladak ko Bazzinijev, peeter in bogat v harmoniki, gladko tekoč in jasen, a obenem naivno preprost in mogočen. Naj nihče ne zamudi prilike, ki se ne bo kmalu zopet nudila! Kogar igra sama ne vleče, naj pride radi godbe in hvaležen bo vodstvu Ljudskega odra, da mu je priskrbelo tolikšen užitek. Posebno, če bo dvorana polna, bo kvartet prišel še bolj do veljave vsled lepše akustike. Zato napolnimo dvorano do zadnjega kotička!

Kropa. Pred tednom so priredili Kroparji prisrčno, hvaležno slovo odhajajočemu župniku g. Oblaku. V sredo dne 4. maja pa so sprejeli na sijajen način novega župnika g. Fr. Kanduča, ki je doma v Idriji, sin delavske družine, bil kaplan v Starem trgu pri Ložu in v Cerknici ter župnik v Babnem polju. Spremljali so g. Kanduča gg. dekan iz Cerknice, svetnik iz Grahovega, župnik iz Starega trga, prof. Pavlin in župnika iz Ovšiš in Dobrave. Cerkvena ključarja sta sprejela g. župnika na žel. postaji Podnart, železoobrtna zadruga je dostavila vozove za mobilije in spremstvo, pri vhodu v trg Kropo pa je bila zbrana dobesedno cela župnija k pozdravu. Pod simboličnim slavolokom so pozdravili z nagovori novega g. župnika: župan, šola, zadruga, prosvetno društvo, Orel, Orlice, naraščaj, Marij. družba, Hranilnica, Jugoslov. strok. zveza, požarna bramba, za obrtnike g. Ignacij Šmitek itd. G. Kanduč se je vsakemu zahvalil s pomenljivimi besedami in obljubo dela za čast božjo in blagor ljudstva v vseh poštenih organizacijah. Impozanten sprevod je nato sprejel vase svojega novega pastirja in spremstvo. Pod petimi slavoloki, med gromovitim križnim streljanjem topičev, mimo neštetih zastav je sprevod krenil v župno cerkev, kjer je g. Kanduč podelil z Najsvetejšim prvi blagoslov. — Kroparji, krivično razupiti, so sijajno ovrgli vse klevete tako ob odhodu g. Oblaka, kakor ob sprejemu g. Kanduča; tudi 7 novih bronastih zvonov v kroparskih dveh cerkvah zvoni, da Kropa zasluži boljše ime!

Pevska zveza

Gorenjska okrožja Pevske zveze se udeleže pogreba † svetnika in častnega člana P. zveze Jakoba Aljaža pod zastavo »Ljubljane«.

Orel

St. peterska orlovska sreneja priredi v nedeljo 8. maja t. l. društven izlet na Sv. Goro pri Litiji. Polovična vožnja Ljubljana — Sava in nazaj dovoljena. Člani kupijo pri odhodu cele enosmerne na obratni strani z vlažnim postajnim žigom žigosane karte, ki veljajo v zvezi s člansko izkaznico, da so nad dve leti člani, in potrdilom o udeležbi na zletu, tudi za vožnjo nazaj. Ugeležite se polnoštevilno. Bog živi! — Predsednik.

Aristid Briand,
sedanji francoski zunanji minister in eden najbolj znanih francoskih politikov (bil je že večkrat tudi ministrski predsednik), ki je obhajal pretekli teden 25 letnico svojega političnega udejstvovanja.

Slovenci v Italiji

Konfiniranje slov. učiteljev na Liparskih otokih.

Še 350 slovenskih in hrvaških učiteljev živi na Primorskem. Kruh jim je zagotovljen še za par mesecev, do konca šolskega leta. Potem? Neumorni Fedele že poskrbi za potni list drugi partiji. Lahko pa se zgodi marsikateremu učitelju, da prej konča na ... Liparskih otokih. Saj se »Popolo di Trieste« čudi, da se rihemberški učitelj še ni odposlal »na letovišče na krasne Liparske otoke«. Slovenskemu učitelju se ne sme dati možnost, da odide v Jugoslavijo, kjer bi ga poveličevali kot narodnega mučenika, ampak aretirati ga je treba prej in konfinirati na Liparskih otokih. »Popolo« stavi to priporočilo šolskemu nadzorniku v Trstu, ta bo že poskrbel, da pride ta »Popolova« ideja do prosvetnega ministra Fedeleja. V prihodnjem šolskem letu pridejo torej na vrsto konfinacije. In v isti številki toži »Popolo« o preganjanju Italijanov v Dalmaciji! V Italiji je prišlo te dni v modo pisati o »dalmatinskih mučenikih«, a nobenemu italijanskemu časnikarju ne pride na misel, da bi potegnil paralelo med postopanjem Italijanov s Slovani na Primorskem in postopanjem naših oblastev z Italijani v Dalmaciji. To je res čudno. Mi zahtevamo za svoje brate na Primorskem samo to, kar smo dovolili mi Italijanom v Dalmaciji. Slovani v Italiji bi bili srečni, da bi mogli uživati pravice, ki so jih deležni Italijani v Dalmaciji.

* * *

Vzorni podestat. Podestat v Ajdovščini je vzor italijanskih podestatov na Primorskem. Ajdovska občina ima v proračunu že postavko glede prispevanja za vzdrževanje otroškega vrtca raznarodovalnega društva »Lega Nazionale«. Sedaj je podestat še vpisal občino v drugo poitalijančevalno društvo »Dante Alighieri« in sicer kot ustanovno članico. Ajdovski podestat pač dela po Mussolinijevem geslu: »Ljudski denar je svet.«

Ljubljansko gledišče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Petek, 6. maja ob 15. uri pop.: HLAPCI. Dijaška predstava po znižanih cenah. Izven.
Sobota, 7. maja ob 15. uri pop.: TRIGLAVSKA BAJKA. Mladinska predstava po izredno znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 8. maja: LUMPACIJ VAGABUND. Ljudska predstava po zniž. cenah. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Petek, 6. maja: Zaprto. (Generalna skušnja.)
Sobota, 7. maja: FIDELIO. Premijera. Izven.
Nedelja, 8. maja ob 15. uri pop.: ORLOV. Opereta. Izven. Znižane cene.

OSKAR NEDBAL O LJUBLJANSKI OPERI.

Sloviti češki dirigent Oskar Nedbal, ki je nedavno kot gost v Ljubljani dirigiral »Prodano nevesto«, piše dne 3. t. m. v »Prager Presse« v podlistku »Als Gastdirigent in Venedig und Ljubljana«: »V Ljubljano sem bil povabljen dirigirat »Prodano nevesto«. O tem so listi že pisali, preostane mi torej še, da ugotovim, da je umetnost, posebno gledališka, v Jugoslaviji danes na tako visoki stopnji, da si lahko misliš, kaj zmorejo gledališča, če so državna, kakor so ljubljansko, zagrebško in belgrajsko. V Ljubljani sem se res počutil kakor doma. Ravnatelj opere, g. Polič, ki je sam pomena vreden dirigent in opero izvrstno vodi, mi je na najkolegialnejši način napravil vse, da je postala »Prodana« umetniška senzacija. Marija Žaludova in Zd. Knittl, ki sta v Ljubljani angažirana in nam kot rojaka delata čast, sta kot Mašenka in Jenik pevski vodila opero k uspehu, h kateremu sta zlasti še pripomogla tamošnja ekscelentna Kecal in Vašek. Bilo je prijetno zadoščenje videti, da je Smetana v Jugoslaviji prav tako popularen, kakor pri nas. Elastični orkester in predvsem mali, pa prvovrstni zbor sta mi olajšala nalogo voditi predstavo »Prodane nevveste«, ki mi ostane v trajnem spominu. Ta »Prodana« je bila v Ljubljani že nad stotič podana, kar kaže na prisrčne in tesne stike naših kulturnih stremljenj z jugoslovanskimi.«

Mariborsko gledišče

Petek, 6. maja ob 20. uri: **Literarni večer slovenskih književnikov.**

Literarni večer slovenskih književnikov na mariborskem odru. V petek dne 6. maja priredi »Društvo slovenskih književnikov v Mariboru literarni večer. Nastopili bodo vodilni slovenski književniki Oton Župančič, F. S. Finžgar, Igo Gruden, Anton Novačan, Tone Seliškar, Ivan Zorec. Opozarjamo cenjeno občinstvo, da se tega zanimivega večera udeleži v čim večjem številu in na ta način dokumentira smisel in umevanje za lepe slovenske besede.

Glasba

Slavnostni večer Akademije in Galerije ima na programu tudi Župančičevo »Dumo« in Cankarjevo »Nino« v recitaciji dramskega umetnika g. Ivana Levarja. V odstavku iz »Nine«, ki ga bo na slavnostnem večeru Akademije in Galerije bral g. Levar, je Ivan Cankar s čudovito plastično in pretresljivo besedo opisal svoj najljubši tragični motiv: Cukrarno. Cukrarna je ogromen spomenik bede in duševne stiske, ječa našega hrepenenja, simbol naših brezuspešnih naporov. »Če sem šel mimo, ko je povsod drugod sijalo solnce, sem videl koščene roke, ki so se oklepale železnega omrežja v oknih, in velike črne oči, ki so strmele v solnce.« V Cukrarni sta sanjala in hrepenela Murn in Kette in obadva sta v njej umrla; to poslopje je simbol večne, neminljive težnje k solncu, k polnejšemu življenju, ki je bila v naših najboljših ljudeh do njih zadnjega diha. Cukrarna je simbol vse dosedanje težke narodne usode in naše neminljive želje po lepši bodočnosti. Ob času, ko si ustanavljamo dom znanosti in umetnosti, imajo tihe, a strašne tragike polne besede Ivana Cankarja še svoj poseben pomen, so nam očitek za vse zamujene dni in spodbuda za prihodnost, za katero ne sme veljati zadnji, mračni stavek Cankarjeve pesmi: »Tako hodi narod skozi večnost; nihče ga ne vidi, nihče se ne bo spominjal nanj...« — G. Levar se že mnogo tednov dan za dnem bavi s Cankarjevim tekstom ter se trudi, da z deklamacijo izrazi pravilno interpretacijo pesniškega dela. Izmed tolikih dosedanjih poskusov s Cankarjevim besedilom bo ta gotovo najzanimivejši.

Pevski nastop ljubljanske mladine. V soboto dne 14. t. m. pop. se vrši v Unionski dvorani pevski nastop ljubljanske mladine pod vodstvom učiteljic Albine Svetkove in M. Umbergerjeve. Na sporedu je cela vrsta slovenskih umetnih in narodnih pesmic. Predprodaja vstopnic od danes naprej v Matični knjigarni.

Opozarjamo na nocojšnji vijolinski koncert, katerega priredi gdč. Vida Jerajeva s sodelovanjem solistke-sopranistke ge. F. Čadeževe in dr. Danilo Švara (klavir). Koncertni spored obsega sledeče točke: 1. Beethoven: Kreutzerjeva sonata za vijolino in klavir. 2. a) Wagner: Arija iz opere »Tannhäuser«, b) Romanca iz opere »Židinja«. 3. Fauré: Konata v A-duru za vijolino in klavir. 4. Verdi: Arija Amelije iz opere »Ples v maskah«. 4. Bloch: a) Poltrost, b) Radost. Vstopnice po običajnih koncertnih cenah so v predprodaji v Matični knjigarni.

IZJAVA.

Podpisani sem na tem mestu 12. marca 1927 objavil članek »Dve Deveti«, v katerem ugotavljam krivično odioznost nekih činiteljev napram dr. Čerinovi prireditvi »Devete« in v katerem vprašujem Glasbeno Matico v Ljubljani, ali kaj ve, kdo je bil tisti poštenjak, ki je zagrozil mariborski Matici, če poje pod Čerinom v Ljubljani, z bojkotom, sramoto, odporom vseh listov in »strganjem« po celokupni kritiki?«

Prepričal sem se, da so vsi ti očitki, v kolikor zadevajo Glasbeno Matico v Ljubljani, popolnoma neutemeljeni, in da Glasbena Matica v Ljubljani ni v nikaki zvezi z njej podtaknjeno intrigo.

Zato preklicujem gori omenjene očitke in obžalujem Glasbeni Matici v Ljubljani storjeno krivico.

V Ljubljani, dne 4. maja 1927.

S. Vurnik.

Naše dijaštvo

Zarjani! Danes v petek dne 6. t. m. ob dveh pop. v »Zarji« sestanek bolgarskega krožka. Predava tov. Wraber: Razvoj Bolgarije od l. 1878. do 1908.

Soc. politični seminar ima danes ob 20. uri svoj redni sestanek. Predava dr. Brecelj: Socialna politika v oblastni skupščini.

Naznanila

Moste. Danes ob pol 8 zvečer priredi »Krekova mladina« v Mostah v Društvenem domu predavanje o »današnji Ameriki«. Predavanje bo spremljalo nad 50 krasnih skioptičnih slik. Vabljeni vsi!

Turistika

Planinci! Sedaj, ko je pri nas že vse zeleno in so prve pomladanske cvetice že odcvetele, se začenja pomlad na Golici. Beli plašč, ki jo je pokrival preko zime, se je jel krčiti in umikati pred pomladjo, ki je posula spodnja pobočja Golice z neštevilnimi lepimi in duhtečimi narcisami; njih vonj prepoja zrak daleč naokoli. Planinci, pojdite in poglejte, kako krasna je pomlad v naših planinah. Spodnja koča na Golici kakor tudi Kadilnikova koča vrh golice sta obe od 8. t. m. naprej otvorjeni in preskrbljeni z dobro jedjo in pijačo, istotako tudi z lepimi fotografičnimi razglednicami; obe koči ostaneta odprti čez sezijo. — SPD.

Sport

Pododbor kolesarske zveze v Ljubljani vabi vse g. delegate včlanjene v Koturaškem Savezu SHS, da se udeleže odborove seje, katera se vrši v gostilni Lozar na Sv. Jakoba trgu v nedeljo 8. t. m. dopoldne ob 10. uri.

»Sava«. Gg. člani in dirkači kolesarskega in motociklističnega društva »Sava« se vljudno vabijo, da se sigurno udeleže v nedeljo 8. t. m. ob 14 dirke kolesarskega **društva »Vrhnika«** na progi Vrhnika — Planina.

ILIRIJA : MARIBOR.

V nedeljo 8. t. m. igra Ilirija prijateljsko tekmo z SSK Mariborom, enim najboljših naših domačih moštev. Posebno zanimiva je ta tekma z ozirom na prvenstveni finale podsaveza, v katerem zadene Ilirija že prihodnjo nedeljo na mariborskega Rapida. Moštvo Maribora je namreč v tolikih ozirih enako Rapidovi enajstorici, da se bo dalo v nedeljo na njem precej točno presoditi šanse, s katerimi gre letos Ilirija v prvenstveni finale. Na vsak način so izgledi Ilirije letos slabši kot pretekla leta, kajti na novo pridobljeni igrači nimajo še prava nastopa v prvenstvenih tekmah, centerhalfa Zupančiča pa je zadela ravnokar diskvalifikacija, ki poteče šele po finalu, tako da ne bo mogla postaviti prihodnjo nedeljo svojega najboljšega moštva. Na drugi strani treba vzeti v poštev tudi konstantni napredek mariborskih vodečih klubov Rapida in prav tako Maribora. — Tekma se vrši ob 17. uri na igrišču SK Ilirije.

ZAKLJUČNE PRVENSTVENE TEKME V LJUBLJANI.

Na prostoru ASK Primorja se odigra v nedeljo ena zadnjih tekem I. ljubljanskega razreda in sicer med Primorjem in Hermesom, dvema od nekdaj ostrima rivaloma. Prične se ob 16. uri dočim nastopita ob 14. uri 30 minut k predtekmi Svoboda in Slavija rezervi Hermesa in Primorja pa absolvirata svojo prvenstveno tekmo dopoldne ob 10. uri.

WILLIAM TILDEN.

V Evropo je prišel in po Evropi okoli bo gostoval. Odkar obstoji teniški sport, še ni imel igravca, ki bi bil tako priljubljen, kot je Tilden. V Ameriki je izredno oboževan, njegovi dosedanji uspehi so nekaj svojevrstnega. In o svoji teniški umetnosti je tudi pisal, več knjig. Ni še star, 10. febr. 1893 je bil rojen; torej 34 let. Začetkoma ni mogel dosti naprej, pa je šlo pozneje toliko hitreje. Vestno je študiral, praktično je treniral, in je dosegel dotedaj neznano vsestranost. Njegova knjiga »umetnost igre tenisa« nam o tem govori. Leta 1918. si je izvojeval prvo veliko zmago: skupaj z Richardom ameriško prvenstvo parov. Leta 1919. je premagal velikega avstralskega mojstra Brookesa, leto 1920. mu je pa prineslo največjo čast; poslan v Anglijo si je priboril po najtežjih bojih svetovno prvenstvo. Bil je sploh prvi Ne-Anglež, ki je zapisal svoje ime v seznam wimbledonskih zmagovalcev.

Prišedši v Ameriko nazaj je v neprimerno krasnem boju premagal ameriškega prvaka Johnstona, je šel v decembru istega leta v Avstralijo kot ameriški zastopnik Davisovega pokala, je dobil vse igre in je odnesel pokal nazaj v Ameriko. Leto 1921. je bilo v sportnem oziru največje Tildenovo leto; zmagal je v halli v Parizu, na travi v Wimbledonu, izvojeval si je dvojno svetovno prvenstvo. V Ameriki si je priboril prvenstvo parov in prvenstvo posameznikov, uspehi, ki se še nikomur niso posrečili. Istega leta je tri dni po vrsti porazil Japonca Šimizuja, Avstralca Pattersona in Amerikanca Johnstona in si je trajno priboril ameriški prvenstveni pokal; ta uspeh, pravi Tilden, je njegov največji. Leta 1923. je bil trikratni ameriški prvak in neporaženi pokalni zmagovalec, leta 1924. in 1925. isto. Ni ga bilo, ki bi mu bil nevaren. Šele lani 1926., so ga premagali Francozi, Lacoste je odnesel ameriško prvenstvo v Evropo. Tilden ni iskal opravičilnih vzrokov, ranjeno koleno bi mu jih dalo; rekel je samo, da je Lacoste boljši.

Njegova strategija v tenisu je nova in vzorna, znana mu je psihologija tenisa, praktična izvršba je na višku. Njegova igra je za poznavalce slaščica, a ima izredno privlačnost tudi na občinstvo sploh. V vsakem turnirju je Tilden središče pozornosti, med igro pozna samo igro, za gledavce nima pogleda. Telesno je prav posebno usposobljen, skoraj dva metra je visok, a lahek in okreten, noge neprimerno dolge. Glavna njegova moč je njegov tempo. Za največjega dosedanjega nasprotnika označuje Tilden Lacostea; s triki in s taktiko pri Lacosteu nič ne opraviš, moraš se meriti z njim z lastnim njegovim orožjem, z velikim znanjem in s še večjo hitrostjo. Od aprila 1920. do oktobra 1921. je prevozil Tilden 80.000 km po železnici in po morju; je tudi rekord. Kako sodi o K. Koželuhu, smo pisali včeraj; Karla označujejo kot »človeško gumijevo steno«. Kako se bosta pogledala!

OLIMPIJSKI KONGRES V MONACO.

V Monaco je zboroval olimpijski kongres. Zborovanje je otvoril princ Luis Monaco. Najprvo so prebrali od barona Coubertina izdelani oklic: »Na mladino vsega sveta!« Nato so se vršile volitve v izvršilni odbor za dobo 1927 do 1931. Beremo imena Polignac (Francija), Edström (Švadska), general Kentish (Anglija), general Scherill (Amerika), državni tajnik (Lewald (Nemčija). Nato so debatirali o predlogu izvršilnega odbora, naj se ne napravi noben splošen načrt za olimpijado, temveč naj se počakajo skušnje olimpijad v Amsterdamu in v Los Angeles. Predlog je bil sprejet. Za proučevanje afriških iger je bila izvoljena posebna komisija. Glede olimpijade v Los Angeles 1932 je povedal general Sherill, da bodo prišle po evropske tekmece ameriške ladje v Evropo. V Ameriki bodo določene za vse atlete enotne cene. Da bi Amerikanci prenesli igre v Washington, o tem ne vedo nič. Odškodnina potujočih atletov naj se strožje nadzoruje. Na vse olimpijske odbore so poslali dopis za napravo igrišč, prepis so poslali tudi Zvezi narodov. Finski delegat je dementiral vest, da Finci ne pridejo v Amsterdam; torej bosta Nurmi in Ritola prišla in E. Borg tudi. Sprejeli so načrt italijanskega profesorja Cassioli o izvršbi umetniške olimpijske kolajne. Z drsalno zvezo se bo dosegel sporazum. Sprejeli so poročilo o pripravah za zimsko olimpijado v St. Moritzu, dalje pobudo Irlandije za sprejem hazene v programu za olipijado 1932 in predlog Italije za uvedbo mednarodnega potnega lista za atlete. Olimpijade leta 1936. niso še oddali. Prihodnja seja bo v februarju 1928 v St. Moritzu.

Gospodarstvo

Strokovna gostilničarska razstava v Gradcu.

Gradec, 30. aprila 1927.

Kdor je poznal dosedanji običajni razstavni sistem, sloneč na razstavi blaga po raznih oddelkih in strokah brez notranje zveze, je bil na strokovni gostilničarski razstavi v Gradcu prijetno iznenaden po novi ideji, ki hoče nazorno predočiti vzoren obrat sam s pomočjo za to potrebnih predmetov. Posamezni predmeti industrije, obrti, vinogradništva in poljedelstva v splošnem so se združili v razstavno celoto in smo tako videli v celotnem živem obratu tako vzoren hotel, kavarno, pa tudi navadno podeželsko gostilno. Zato je ta razstava radi te svoje izpeljave svojevrstna, a tudi prvovrstna, ker ne smemo izpregledati velikega vzgojnega pomena, ki ga ima ravno s tem svojim nazornim podajanjem gostilničarskega obrata.

Vzemimo v celoti podeželsko gostilno s prenočišči, kakor jih je v Sloveniji dosti, pa bi jih bilo lahko še več, ako bi se vsi gostilničarji zavedali, da je njihova bodočnost v napredovanju tujskega prometa, ne pa v napredovanju pijančevanja. Okusno opremljena veža z mizo in zapisnikom, s pletenimi stoli za gosta, s par nastavki s cvetlicami s travnika, že napravi najpriletnejši utis. Sobe za prenočišče so v največji preprostosti, a vendar izredno okusno aranžirane z najpotrebnejšim pohištvom iz mehkega lesa. Največja in najlepša soba je boljše opremljena. V kuhinji se sveti snaga, ki je vsakemu tujcu prvo, če pride v gostilno. In v tej snažni kuhinji stoji štedilnik, sicer preprost, a vendar zelo uporabljiv, s prizidanim malim štedilnikom na plin, elektriko ali na gorilni špirit. Kuhinjsko in jedilno orodje je enako priprosto, pa tudi enako snažno, kot vse drugo v kuhinji. Pri zhodu iz kuhinje je knjiga, v katero se vpisuje vse, kar se nese gostom v gostilniške sobe. Veliki hladilnik ob strani pa služi tako kuhinji kot od druge strani tudi točilnici. Gostilniška soba z veliko lončeno pečjo in lepo pogrnjenimi mizami je tako domača, da človek pozabi, da je v gostilni. Tudi »posebna soba« je zelo posrečeno urejena.

V gostilničarski stroki igra posebno vlogo tudi nega potrebnega perila. Zato je poleg gostilnice tudi čumnata z omaro za gostilniško perilo. V sobi je tudi šivalni stroj, ki ga skrbna gospodinja zna uporabljati, da ne deva raztrganih prtov na mizo. Z najpriprostejšim ročnim delom, ki ga znajo že šolarice napraviti, so okrašeni podstavki na mizi, na omari in okna. Enako v sobah za prenočišče vse perilo, odeje, posteljnina priča za skrbno delo gospodinje.

Ako bi tako vzorno gostilno prestavil kam v sredi naših lepih planin, pa izvedo zanjo tujci, tako sem si mislil, bi vsako leto dajala prav lep dobiček ravno zaradi svoje uporabnosti in preproste ljubkosti. In tujski promet, o katerem veliko govorimo, a zanj še premalo storimo, bi tudi pri nas postal ves drugačen. Istočasno pa bi tudi prenehale vse surovosti, pijančevanja, pa tudi pretepi, ki itak gostilničarjem nikdar ne koristijo, ako bi se strogo gledalo na vsa ona navodila, ki jih takale razstava nudi. Veselo dejstvo je, da se je te razstave, ki je obiskana iz vseh držav Evrope, udeležilo tudi precej gostilničarjev in hotelirjev iz Jugoslavije, posebno še iz Slovenije. Tudi vsi ti so prišli gotovo do prepričanja, da bo zboljšanje gostilničarske obrti posebna naloga onih, ki majo dolžnost skrbeti za tujski promet, ki naj ravno v Sloveniji postane posebna panoga narodnega gospodarstva. Enako pa bo potrebno, da se gostilne, ki res odgovarjajo takim zahtevam, tudi zaščitijo, da jih ne bi razne kleti in točilnice, zadnji čas celo točilnice po trgovinah, ubijale.

* * *

Živinski sejem 4. maja v Ljubljani. Prignanih je bilo 351 konj, 58 volov, 45 krav, 9 telet in 718 prašičkov za rejo. Prodanih je bilo: 62 konj, 27 volov, 15 krav, 7 telet in 610 prašičkov za rejo. Cene so bile: voli I. Din 9, II. 8.50, III. 7.50; krave debele Din 5—7, klobasarice 3—4; teleta 12—14; vse za kg žive teže; prašički 200—300 Din za komad, konji cena po kakovosti. Omeniti je edino, da je cena telet narasla.

Mlekarstvo v Avstriji. Odkar se je začela zmna akcija za povzdigo mlekarstva v Avstriji — dve leti je že od tega, je bilo samo v Dolnji Avstriji ustanovljeno 11 mlekaren, ki dnevno predelajo okoli 100.000 litrov mleka. V kratkem se zopet ustanove 4 mlekarne. Zanimivo je, da so sedaj obresti ter amortizacija že kriti iz tekočih dohodkov.

Hmeljarska razstava. Kakor poroča »Jug. Sadu in Žalcu hmeljarska razstava, kjer bo si-Kadu in Žalcu hmeljarska razstava, kjer bo sistematično razvidno stanje našega hmeljarstva in pokazani ukrepi za izboljšanje kvaliteto našega hmelja.

Komercializacija državnih rudnikov. Dne 9. t. m. se v Belgradu pri ravnateljstvu državnih rudnikov vrši konferenca rudarskih strokovnjakov, ki bodo razpravljali o komercializaciji državnih rudnikov, ki je nameravana s finančnim zakonom za 1927/28.

Konkurz. Razglašen je konkurz o imovini tvrdke: S. Hirschl nasl. Evgen Hahnoš, trgovina z obleko v Murski Soboti. Roki: 6. maj, 10. junij in 24. junij.

Delniška stavbinska družba »Union« v Ljubljani razdeljuje za 1926 dividendo 30 Din na delnico.

Obči zbor. A. Westen, d. d. v Celju (bilanca; volitev 2 rač. preglednikov) 22. maja ob pol 11 v družbeni pisarni; Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku, d. d., (bilanca, volitev 2 revizorjev in 2 članov uprave, ustanovitev nove tvorniške naprave) 22. maja ob 11 na družbenem sedežu v Celju.

Švedski vžigalični trust kupil tvornico vžigalic »Dravo« v Osijeku. Iz Osijeka poročajo, da je rodbina Reisner, ki je posedovala večino delnic tvornice vžigalic »Drava« v Osijeku, prodala te svoje delnice švedskemu vžigaličnemu trustu. Trust je plačal delnice po 10 dolarjev. — Tvornica datira iz 1856. leta ter zaposluje 600 delavcev. Poleg tega je treba še upoštevati, da je družba kupila leta 1926. vse delnice tvornice vžigalic v Novem Vrbasu in vodila to podjetje. S tem preide tudi ta družba v švedske roke. Ker imamo v naši državi 6 tvornic za vžigalice (od teh je 1 v Sloveniji), preide torej tretjina te industrije v tuje roke in še več, ker je osješka tvornica največja in najmodernejša. Manjšinski delničarji pri »Dravi« je bila avstrijska d. d. »Solo« (in je menda še), ki pa se vsekakor še drži samostojno, ampak švedski trust je premočan, da bi avstrijske in češkoslovaške tvornice (tudi last »Solo« seveda pod praško firmo).

Borza

Dne 5. maja 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.4936—13.5236 (13.495—13.525), Italija 298.06—300.06 (299.23—301.23), London 276.30—277.10 (276.20—277), Newyork 56.75—56.95 (56.75—56.95), Pariz 222.25—224.25, Praga 168.30—169.10 (168.30—169.10), Dunaj 8.005—8.035 (8.005—8.035), Curih 10.94—10.97 (10.94—10.97).

Curih. Belgrad 9.13 (9.13), Budimpešta 90.55 (90.55), Berlin 123.225 (123.20 bl.), Italija 26.47 d. (27.205), London 25.2675 den. (25.265), Newyork 519.9375 den. (519.875), Pariz 20.375 den. (20.38 b), Praga 15.40 (15.40), Dunaj 73.15 (73.15), Bukarešt 3.30 (3.28 den.), Varšava 58.10 (58.05), Sofija 3,74, Madrid 91.90.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.45, Kodanj 189.40, London 34.46, Milan 37.17, Newyork 709.95, Pariz 27.78, Varšava 79.23. Valute: dolarji 705.75, lira 37.07, dinar 12.4325, češkoslovaška krona 20.97.

Praga. Devize: Lira 177.80, Zagreb 59.20, Pariz 132.05, London 163.475, Newyork 33.61.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 84.50—85.50, vojna odškodnina 338 bl., zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljubelj. kreditna 150 den., Merkantilna 98—100, Praštediona 850 den., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 500 bl., Vevče 130 den., Stavbna 55—65, Šešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. zaklj. 84.75, vojna odškodnina 336—337, Hrv. esk. 96.50—97, Hipobanka 61—62, Jugobanka 93—94, Praštediona zaključek 850, Ljubelj. kreditna 150 den., Šečerana 515—520, Slavonija 28—29, Trbovlje 495—515.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 82, Alpine 47.95, Kranjska industrijska 53.50, Trbovlje 62, Hrv. esk. 14.60, Leykam 11.75, Jugobanka 11.80, Hipobanka 7.60, Avstr. tvornice za dušik 38.30. Gutmann 39.50, Slavonija 3.60.

BLAGO.

Ljubljana. Tendenca za les neizpremenjena; za dež. pridelke čvrsta. Zaključki: les 3 vagone. Kurzi neizpremenjeni.

Poizvedovanja

Zatekel se je mlad »doberman«-pes. Poizve in dobi se pri I. H., Savlje 55, p. Ježica pri Ljubljani, po domače pri Johanu.

Izpred sodišča

Zagonetnost pendreka. V neki ljubljanski gostilni je bila zbrana večja družba, zavzela je svoj prostor, v sosednji sobi pa druga. Pa sta se omizji že poznali, nastalo je kratko prerekanje, padlo je tudi nekaj žaljivk — te so si pred sodnijo medsebojno odpustili — padel je pa tudi pendrek in sicer preko glave tukajšnjega inženerja. Pendrek je zavihtel trgovec T. Zadel je ž njim še enega privatnega uradnika, nakar je malodane nastala panika. Trgovec se je moral zagovarjati pred okrajnim sodiščem. Čudno je bilo pa to, da takrat pri preiskavi niso našli pri njem pendreka, dasi je bilo po pričah ugotovljeno, da je res s pendrekom udrihal. Ali ga je spretno skril, ali pa je imel »pomagača«, ki je še pravočasno odkuril s pendrekom, ni znano. On sam taji vse, prav tako taji, da bi ne bil plačal cigaret in kave v kavarni, za kar je bil istočasno tožen. Za pričo bo poklican še gostilničar in kavarniški natakar.

Z grabljami ga je, svojega soseda namreč. V Mali vasi si mejita K. in P. in kakor je videti, nista prav posebna prijatelja. Zadnjič sta se spet prepirala zaradi meje — oba meji zid z prehodom in pred tistim prehodom sta pričela svoje litanije. Nekaj časa je šlo bolj mirno, potem je močnejši sosed K. pograbil vdovca P. za roke, ga pritisnil ob zid, mu razparal rokav, žena njegova pa je planila nad siromaka vdovca z grabljami, in mu precej poškodovala roko. Seveda vsa procedura ni šla brez besed. Zamahljaje je spremljala razjarjena ženica z izbranimi psovkami in očitki. Seveda je za vse dobila pri sodišču primerno plačilo. Obsojena je bila na 150 Din globe, plačati pa mora za zdravniško spričevalo 120 Din, za suknjič 30 Din in za bolečine 50 Din. Njen mož pa na 50 Din globe.

Usodna pijanost. Dva delavca sta že precej natreskana privozila svojo barko v gostilno v Tomačevem. Sedla sta k mizi kjer so sedeli trije delavci. Naročila sta pol litra žganja, ga spila in najpogumnejši je objestno plačal, prej pa pretrgal stodinarski bankovec na dvoje. Spila sta še nekaj, nakar sta začela razgrajati, da ju je moral gostilničar s pomočjo ostalih delavcev vreči iz gostilne. Ker zaradi pijanosti nista mogla naprej, sta se prespala kar pod milim nebom, zjutraj pa krvavo gledala solnce. In tedaj se je »mecen« spomnil svoje denarnice; pogledal vanjo in je bila prazna. Po njegovem računu bi morala še skrivati šest »metuljev«, ali kakor pravi on »sivcev«. Pa je kar ovadil orožnikom tiste tri delavce, ki so pomagali pri »deložaciji«, češ, da so oni pobrali denar. No, pa včeraj se je izkazalo, da so vsi trije nedolžni in bili so oproščeni.

Mestne nasade, parke in tudi privatne nasade večkrat obiskujejo novodobni vandali, ali da iz zlobnosti rujejo mlada drevesca, ali pa, da si opomorejo z drvmi. Lastnik parka v bližini Ljubljane je ovadil delavko S., da je kradla v njegovem parku drva in da je odnašala sveže vejevje. Sam je izjavil, da mu ni za tistih bore vejic, ampak da hoče preprečiti večje poškodbe in izzvati opomin vsem, ki ne spoštujejo privatne lastnine, zlasti pa, ki ne uvažujejo potrebe olepševalnih naprav. Odškodnine ni zahteval in je bila delavka oproščena.

Poravnajte naročnino!

Inteligent. mlad trg. pomočnik

špecerijske stroke, Slovenec, kateri obvladuje popolnoma hrvaščino, ako tudi nemščino, ima prednost, in ki ima veselje za potovanje, se sprejme. Popis dosedanjega življenja in delovanja v vseh treh jezikih (ponudbe, pisane brez tuje pomoči), s sliko in prepisi spričeval in dokumentov je poslati pod: »F. L. M. 1927« na upravo lista Maribor.

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

črtalnica in tvornica poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6/II

priporoča

svojo stalno veliko zalogo mnogovrstnih salda-konti, štrac, journalov i. t. d. lastnega izdelka.

Vstopnice za razne prireditve, blagajniške bloke i. t. d.

Ok. št. 203/13—27. 3534

Razglas.

Okrajni zastop Maribor razpisuje pismeno ofertalno licitacijo

za gradnjo delne proge (km 0.0 do km 0.8) projektirane okr. ceste II. vrste Sv. Peter — Ložane.

Podatke, pojasnila in tehnične pripomočke dobivajo interesenti med uradnimi urami pri **Okr. zastopu Maribor,** Koroška cesta št. 26, II. nadstr.

Ponudbe same, opremljene s kolkom za 100 Din, priloge pa s kolkom po 2 Din, morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenci Okrajnemu zastopu Maribor **do 20. maja 1927 ob 9 dopoldne** v zapečatenem zavitku z zunanjo oznako: »Ponudba za gradnjo delne proge (km 0.0 do km 0.8) okrajne ceste Sv. Peter — Ložane«.

Licitacija se bo vršila isti dan, t. j. 20. maja 1927 ob 10 dopoldne v sejni dvorani Okrajnega zastopa Maribor. Poznejše ali nepravilno opremljene ponudbe se ne bodo upoštevale.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti in brezpogojno pristaja na gradbene pogoje ter da bo takoj predložil na zahtevo kavcijo, ki znaša 10 odstotkov proračunane vsote gradbenih stroškov.

Okrajni zastop Maribor si izrečno pridržuje pravico, oddati delo ne glede na višino ponujene vsote, ali pa vse ponudbe odkloniti brez vsake obveznosti.

Okrajni zastop Maribor.

Gerent: Dr. A. VEBLE.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 5. maja 1927. Višina barometra 308·8 m

Opazovanja kraj	čas	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin ob opazovanju	Vrsta padavin v zadnjih 7 h	Najvišja temp.	Najnižja temp.
Ljubljana (dvorec)	7	760·9	14·3	95	SWS 2	10	dež	12·5		13·0
	8									
	14	760·6	19·0	72	W 2	5				
	21									
Maribor										
Zagreb		760·7	15·0	79	SE 6	1			20	14
Belgrad	8	762·1	20·0	75	SE 6	8			27	17
Sarajevo		761·9	17·0	69	ESE 4	0			23	13
Skoplje		763·1	16·0	49	SE 2	9			25	12
Dubrovnik		763·1	20·0	45	SE 4	9			25	13
Praga										
Split	7	761·7	16·0	85	SE 10	0			25	14

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsko gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za petek, dne 6. maja: Spremenljivo, nestalno vreme, toplo.

Sven Elvestad: 26

Mož, ki je oropal mesto.

Avto je bil sedaj že blizu Drammenske poti. Krag je potrkal na okno in zaklical vozniku: »Peljite naju v Veliki hotel!«

»Zavarovali ste se torej tudi sedaj!« je zamrmral načelnik. »Ali ste se bali malega, ki nama je odprl vratca?«

Nikoli ne moreva biti dovolj oprezna,« je zatrdil Krag, »vsaj sedaj ne, ko se boriva proti tako dobrim igravcem. Sredi sovražnega tabora sva, da, gibljeva se takorekoč pred puškinimi cevmi.«

Avto se je ustavil pred Velikim hotelom. Asbjörn Krag je pokimal vratarju, katerega je poznal. Vratar se je navidezno začudil, ko je zagledal detektiva.

»Mislim, da nisva prišla prepozno,« je zašepetal ta načelniku.

V veži je stopil k razvidnici, za trenutek gledal nanjo in dejal potem: »V tretjem nadstropju je. Šla bova po stopnicah.«

Spotoma se jima ni primerilo nič posebnega; ko sta pa bila prišla v tretje nadstropje in zavila po preprogi v hodniku na desno, se je zgodilo ravno to, česar policijski načelnik še v vsem svojem dolgem uradniškem življenju ni bil doživel.

V hodniku se je nameril na samega sebe!

Reč moramo bolj natanko razložiti. »Oba, načelnik in Asbjörn Krag sta bila v poletni civilni obleki. Krag je nosil rjav plašč, okrogel črn klobuk in sive rokavice, načelnik vsednjo suknjo in žametast klobuk: rokavice je nosil v roki. In natanko tako sta bila oblečena gospoda, ki sta prihajala po hodniku. Eden je nosil vsednjo suknjo in žametast klobuk ter imel rokavice v roki, drugi rjav plašč in okrogel, črn klobuk ter sive rokavice. Načelniku in Kragu se je zdelo, kakor bi stala pred ogledalom, in oba gospoda sta jima prihajala nasproti, kakor se bližamo sami sebi v globini zrcala.

Toda dvojnika nista bila enaka svojima podobama samo po obleki, temveč po vsem videzu. Ista obraza, isti bradi, ista hoja.

In vjemalo se ni vse samo na zunaj, temveč se je zdelo, da sta dvojnika tudi notranje natanko takšni bitji, kakor bi bila res načelnik in detektiv.

Oba para sta se navidezno enako začudila.

Ko sta se približala še za nekaj korakov, sta oba obstala.

Načelnik si je segel z roko na čelo, kakor bi hotel pregnati neko prikazen. Isto je naredila tudi njegova podoba pred njim. Načelnik se je temu tako začudil, da je vzkliknil, Krag je pa rekel: »To sta onadva.«

Opazil je, da je eden — tisti, ki je igral njega samega — segel v žep. Isto je storil takoj tudi Asbjörn Krag.

Tedaj se je mož pred njim nasmehnil in rekel v izvrstni norveščini, toda z razločno rahlim naglasom: »Med izobraženimi možmi naj bi se dala v vsakem položaju prilika za pojasnilo.

»Tako mislim tudi jaz,« je odvrnil Krag. »Toda priznati bosta morala, gospoda, da imava v tem slučaju midva pravico zahtevati pojasnilo.«

»Brez dvoma. Ali se vam zdi ta hodnik primeren za tak razgovor?«

»Nama je vseeno.«

»Takoj tu na desno je dvorana,« je pripomnil človek, ki je igral Kraga, »ali ne bi šli morda tja?«

»Z veseljem. Prosim gospoda, naj odideta naprej.«

Tujca sta se spogledala, si prikimala in odšla počasi nazaj po hodniku. Ostala dva sta jima sledila. Ko sta prišla tujca do vrat, ki so nosila številko 12, je dejal spet navidezni Krag — očividno je imel on prvo besedo: »Tu pa nama ukazuje gostoljubje prositi gospoda, da vstopita prva.«

Odprl je vrata.

»Nikakor ne,« je odgovoril Krag. »Sešli smo se slučajno v nekem hotelu, nihče ni gostitelj, nihče gost.«

Tujec se jima je priklonil: »Vkljub temu bi gospoda rada počastila.«

»Hvala,« je odvrnil Krag. Potem nama preti samo nevarnost, da se zaloputnejo za nama vrata, čim bi bila v sobi.«

»Ako sta tako nezaupljiva,« je rekel tujec, »ni druge poti, ko da vstopiva midva prva.«

»Tudi s tem nisva zadovoljna.«

»Potem moramo ostati tu na hodniku.«

»Ne.«

Tujca sta se nasmehnila. Kako izredno vljudna sta se zdela, ko sta stala tam in se smehljala ter se nalahno priklanjala!

»Tedaj morate določiti vi, kaj naj napravimo,« je rekel eden in pokimal Kragu. »Zdi se mi,« je dostavil, da nama zadajate uganke, ki se ne dajo rešiti.«

»Prav lahko,« je odvrnil Krag, »prosim svojega prijatelja, naj vstopi prvi.«

Policijski načelnik ga je razumel in se približal vratom.

»Res je pravilno,« je rekel tujec, »da ima načelnik kazenske policije prvo pravico.«

Načelnik je stopil v sobo, zagrnil takoj okna in prižgal luč. Bila je velika dvorana z levo. Vsa tri njena okna so držala na Karla Ivana cesto.

»In sedaj,« je dejal Asbjörn Krag, »bomo rešili uganko zelo preprosto: gospod, ki igra policijskega načelnika, naj vstopi drugi.«

»O razumem, popolnoma kakor zahteva dostojanstvo.«

Navidezni načelnik je sledil pravemu. Na hodniku je ostal Krag z možem, ki je igral njega samega.

»Zdaj bi bili na vrsti vi,« je izjavil naličeni.

Priporočamo LJUDSKO KNJIŽNICO Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani: 19. zv. J. O. Curwood, Kazan, volčji pes. Kanadski roman. 18 Din, vezan 30 Din. — 20. zv. Ed. About, Kralj gora. 18 Din, vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zvezda. 30 Din, vez. 40 Din. — 22. zv. Otroka kapitana Granta. Popotovanje okoli sveta. Roman v treh delih. 48 Din, vez. 58 Din.

Najboljšo eksistenco in velik zaslužek

nudimo gospodom in tvrdkam v vseh krajih SHS, ki prevzamejo razpečavanje naših treh nedosežnih in za poljedelstvo, posebno pa za živinorejce izredno **važnih**, patentiranih živinozdravniških izdelkov.

Izdelki so sledeči: **„EX REZIA“**, prašek, ki povzroči, da z veseljem **žro** konji, govedo, teleta, prašiči, ovce in koze, sploh **vse domače in koristne živali**, tudi divjačina; ki posebno po **vseh boleznih, kugah** izredno pomnoži slast do žretja in povzroči **zopetno okrevanje**; v najkrajšem času porast mesa in maščobe znatno množeče zdravilno sredstvo zvišuje **odpornost proti vsem boleznim**, posebno proti vsem **kužnim boleznim**, kot n. pr. rudečici, vraničnemu prisadu, davici, kozam, zaprtju. Pospešuje produkcijo mleka pri kravah in kozah in zboljšuje kakovost istega.

Izdelek **„OSBERGO“**, prašek za konje. Najsijajnejše, zajamčeno učinkujoče zdravilno sredstvo proti konjskemu kašlju; ozdravlja celo v najtrdovratnejših slučajih in preprečuje tudi konjsko smrkavost, ki navadno sledi tej bolezni.

Izdelek **„PARACELSUS I.“** za vse slučaje kuge na gobcu in parkljih. Že v treh urah je žival rešena, ako se ne nahaja v zadnjem štadiju bolezni! Jamstvo za uspeh.

Gospodje ali tvrdke, ki bi se zanimali za ustanovitev razpošiljalnega skladišča za posamezne okraje v SHS in razpolagajo s potrebnim kapitalom, se prosijo, da stopijo v stik s proizvajalno tvrdko (dopisovanje nemško!). Vprašanja pošljite takoj z navedbo obsežnosti dotičnega okraja in razpoložljivega kapitala na:

Bauernschutz - Wirtschaftsgemeinschaft G. m. b. H.

Berlin-Charlottenburg 5. Windscheidstrasse 22.

Dr. FR. KOLTERER

šefzdravnik zdravilišča
Rogaška Slatina
ordinira od maja do oktobra

Skoro zastonj, — slabi predmeti s kar podare, vse drugo pa po zelo nizk ceni — se odda

sobna in kuhinjska oprava kuhinjska posoda, žaganice

za mizarje.

Priložnost za poplavljence. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod štev. 3522

Službe iščejo

Dekle s 4 razredi meščanske šole — išče mesta učenke v trgovini. Cenj. ponudbe na upravo lista pod šifro: **»Poštena« štev. 3444.**

Prosteslužbe

Pletilja sprejme delo na dom. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod **št. 3512.**

Kuharico staro 30 do 40 let, pridno in pošteno, ki zna dobro kuhati in opravljati druga hišna dela — razen pranja — se išče s 15. majem za blizu Ljubljane. Plača 400 Din. - Ponudbe z navedbo dosedanje službe je poslati takoj na upravo lista pod **Dobra kuharica št. 3461.**

Spretnim gospodom in gospem, kateri potujejo, nudimo dnevno VELIK **zaslužek.** - Pismene ali osebne ponudbe na prodajo vrednostnih papirjev **Zumbulović — Ljubljana,** Aleksandrova cesta 12. 3450

Kuharico ne čez 40 let staro osebo, se išče v večjo kuhinjo za gosposko in družinsko hrano. - Pism. ponudbam pod: **»Dobra kuharica 21« štev. 3524** naj se prilože spričevala in če možno slika.

Pouk

ZA IZKUŠNJE

uspešno pripravljam iz latinščine, francoščine in matematike. - **Poučujem** angleščino, nemščino, ruščino in klavir. **Orthaber,** cand. phil., **Spod. Šiška,** Malgajeva ul. 13/II. 3514

Stanovanja

Sobo z 1 ali 2 posteljima se odda Ilirska ulica št. 19, II. nadstropje, desno,

Posestva

Prodam na Bledu VILO z vrtom. Naslov v upravi lista pod številko **3300.**

V najem

Mutni mlin

se išče v najem, event. se tudi kupi. - Naslov v upravi lista pod **št. 3508.**

Pisarniško sobo

v visokem pritličju, odda takoj **Pokojninski zavod v Ljubljani,** Aleksandrova cesta.

Kdo kupi?

Po ceni se proda

GOSTILNIŠKA MIZA

obita s pločevino za vodovod. Izve se: Vinotoč, Kolodvorska ulica 28.

Kompletno posteljo

prodam. - **Gledališka ul.** štev. 7, III. nadstr., A. V.

Društva opozarjamo, da je poceni naprodaj skoro

NOV GLED. ODER

4 spremene, 6 ozadij, krasna zavesa, 10 lasulj, nekaj garderobe itd. Oder je zelo praktično zgrajen, lahko zložljiv ter pripraven za vsako večjo sobo. - Ponudbe pod **»1000« št.** 3525 upravi »Slovenca«.

Motorno kolo

tipe M 3 »D-rad«, delazmožnost 3 HP, proda **OKRAJNI ZASTOP MARIBOR, Koroška cesta 26,** II. nadstr., kjer se izvedo najtančnejša pojasnila.

Tri dobro ohranjene

trgovske omare

s steklom, se ugodno prodajo. — Na ogled pri tvrdki **I. WANEK,** krznarstvo, **Sv. Petra c. št. 9, Ljubljana.** 3507

Lepa igrača

ALTAR naprodaj. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod **št. 3515.**

Kdo proda?

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah **Černe, juvelir,** Ljubljana Wolfova ulica štev. 3

Štirisedež. avto

dobro ohranjen, **kupim.** - Takojšnje ponudbe z navedbo cene pod: **»Avto 999«** upravi »Slovenca«.

Naša obrt

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri **PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12 - Židovska 4.**

Krušno moko in rženo moko

vedno svežo, kupite zelo ugodno pri **A. VOLK, LJUBLJANA** Resljeva cesta 24.

Zastonj dobijo blago

dne 16. in 17. maja dotični, kateri so kupili v moji trgovini 21. aprila na Sv. Petra cesti in dne 25. aprila v Šiški. Zglasiti se je z blagajniškim listom. **IVAN KOS.**

Ne shranjujte doma

svoje dragocene kožuhovine, ker se vam ista lahko **pokvari** vsled mrčesa (mola). Nudi se vam pa prilika, da isto varno proti požaru, vlomu in mrčesom shranite čez poletje pri staroznani in solidni tvrdki **I. WANEK, Sv. Petra cesta štev. 9.**

Prostovoljna prodaja.

Hotel „Mangart“

na Rečici — Bled, ob glavni kolodvorski cesti na Bledu, z novo urejenimi restavracijskimi prostori, tujskimi sobami, podzemeljskim kegljiščem, restavracijskim vrtom, krasnim razgledom i. t. d.,

se proda

za nizko ceno. Plačilni pogoji zelo ugodni. Za nakup je potreben malenkosten kapital. — Poizve se pri notarju **ALOJZIJU PEGANU v Radovljici.**

Prva ljubljanska velepražarna za kavo

Karol Planinšek

priporoča svoje priznano najboljše mešanice

pražene kave

Cenjenim odjemalcem se zmelje kava električnim potom takoj pri nakupu brezplačno in sicer za **turško** ali **navadno kavo.**

Prodajalnica: Dunajska cesta, vogal Tavčarjeve ulice.

✝

V globoki žalosti naznanjamo, da nam je naša srčnoljubljena mama, gospa

Elizabeta Weber

sod. ofic. vdova

v četrtek, dne 5. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne nam pokojnice bo v soboto, dne 7. maja 1927 ob 6. uri pop. iz mrtvašnice drž. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. maja 1927.

Globoko žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

✝

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da se je za vedno ločil od naš ljubljeni soprog, oče, brat, stric, svak in tast, gospod

Dragotin Korošec

oskrbnik mest. drsališča

danes ob 3 uri zjutraj po dolgi, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v petek 6. maja t. l. ob pol 6 uri popoldne iz hiše žalosti Pod Turnom št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 5. maja 1927.

Ivanka Korošec, soproga.

Rezika, hči. **Dr. Ivan Mazek,** zet.

Janez, Zora, Vlade, Marjan, Vojka, Tatjana, vnuki in vnukinje.

POSOJILNICA V KRANJSKI GORI, r. z. z n. z., naznanja žalostno vest, da je umrl 4. maja t. l. ponoči preč. gospod duhovni svétnik in župnik na Dovjem,

g. JAKOB ALJAŽ

njen soustanovitelj in ves čas njenega obstoja — 32 let — predsednik nadzorstva.

Priporoča se vsem zadružnikom, prijateljem in znancem v molitev in pobožen spomin!

Bog mu bodi plačnik za njegovo nesebično delo!

NAČELSTVO IN NADZORSTVO.

Glasbena Matica v Ljubljani sporoča žalostno vest, da je umrl njen častni član, župnik, prečastiti gospod

Jakob Aljaž

slovenski skladatelj.

Pogreb se vrši na Dovjem, v soboto ob pol 11. uri dop. Možu, ki je bil vzor slovenskega idealista ter neumornega in nesebičnega delavca, časten spomin!

V Ljubljani, dne 5. maja 1927.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Po sklepu večne Modrosti pretrgal je smrtni angel našemu dobremu, srčno ljubljenemu soprogu, očetu, bratu

Mateju Miklavčiču

magistratnemu uradniku v p.

v četrtek ob pol 11 uri nit življenja.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto ob 16 uri iz Ceste v Rožno dolino 44 k Sv. Križu k večnemu počitku.

Ivanka Miklavčič, soproga.

Evgen, Stanko, Matko, Oton, sinovi.

Franjo, brat.

Cenjenim čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Ivan Križnar krovec Ljubljana, Hrenova ul. 9

TEOD. KORN kleparsko in inštalacijsko podjetje Ljubljana Poljanska cesta štev. 8

Martinc, Černe & Komp. dr. z o. z, pleskarska in črkoslik. tvrdka, LJUBLJANA, Igriška ul. 6

Rudolf Radovan tapetnik Ljubljana, Krekov trg 7

„Ilustr. Slovenca“ letnika 1925 in 1926 sta še na razpolago.

KLOBUKE perilo i. dr. modno blago kupite najceneje **„PRI AMERIKANCU“ LJUBLJANA, Stari trg 10** Zaloga telovadnih potrebščin

Angeloslav Hrastnik manufakturna trgovina Ljubljana, Karlovška c. 8

KOVAČIČ & JAPELJ trgovina s spec. kolonij. in materij. blagom LJUBLJANA, Kongresni trg 19

IVAN JAVORNIK mesar Ljubljana, Domobranska c. 7 Stojnica poleg Zmajskega mostu

K. Pečenko trgovina vseh vrst usnja in čevljarskih potrebščin Ljubljana, Sv. Petra cesta 32

Jakob Kavčič parna pekarna Ljubljana, Gradišče 5 Podruž.: Prešernova 14

Blaž Jančar pleskar Ljubljana, Breg

Deželna lekarna pri „Mar. Pomagaj“ **Mr. ph. M. Leustek** Ljubljana, Resijeva cesta 1

PRISTOU & BRICELJ črkoslikarja, Ljubljana Aleksandrova c. 1 Telef. 90 Ustan. 19038

Peter Žitnik splošno kleparstvo LJUBLJANA Poljanska cesta 31

Inserirajte v „Slovencu“!

✝

Naš srčno ljubljeni soprog, skrbni oče, gospod

Oroslav Peček

hišni posestnik

je dne 5. t. m. po kratki, mučni bolezni mirno preminul.

Pogreb dragega nam pokojnika se vrši v soboto, dne 7. maja 1927 ob 2. uri popoldne iz državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bode darovala v farni cerkvi v Trnovem.

Ljubljana, dne 5. maja 1927.

Uršula Peček, roj. **Modic,** soproga.

Viktor, trgovec, Bochum, Nemčija; **Henrik,** poročnik, Skoplje; **Bojan,** član Narod. gledališča; **Stanko,** narednik; **Angelca,** sinovi in hči.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karol Čeč. Izdajatelj: dr. Fr. Kulovec. Urednik: Franc Terseglav.